



СВОБОДА

Пам'ятаймо
про
Україну!

Український Народний Союз, видавець „Свободи“, святкує своє 125-річчя

Рік 126, ЧИСЛО 45, П'ЯТНИЦЯ, 8 ЛИСТОПАДА 2019 РОКУ

1893

Vol. 126, No. 45, FRIDAY, NOVEMBER 8, 2019

\$2.00

ВЕЛИЧНИМ КОНЦЕРТОМ ВІДСВЯТКУВАЛИ 125-РІЧЧЯ УНСОЮЗУ



Гопак у виконанні ансамблю „Шумка“ з Едмонтону, Альберти. (Фото: Христя Сизоненко)

МОРИСТАВН, Нью-Джерсі. – 2 листопада у концертній залі Коледжу св. Єлизавети відбулося урочисте відзначення 125-річчя Українського Народного Союзу.

Зібрання відкрив і провадив програмою член Комітету з від-

значення 125-річчя УНСоюзу Роман Гірняк. Молитву виголосив Митрополит Філадельфійський Української Католицької Церкви Борис Гудзяк.

До численних гостей – членів УНСоюзу, представників урядо-

вих організацій США, українських церков та громадських організацій звернувся з вітанням Президент УНСоюзу Стефан Качарай, який, зокрема, зупинився на трьох провідних аспектах 125-річної діяльності УНСоюзу – сприяння інте-

грації українців в американське суспільство, постійному зв'язку з українським народом, ефективній професійній діяльності УНСоюзу. Він наголосив, що 125-річчя

(Закінчення на стор. 11)

Презентували Українську доктрину безпеки та миру

КИЇВ. – 4 листопада в Українському кризовому медіа-центрі члени Стратегічної ради Руху опору капітуляції (РОК) презентували Українську доктрину безпеки та миру. В заході взяли участь Володимир Василенко, Йосиф Зісельс, Сергій Квіт, Данило Лубківський, Володимир Огризко та співординатори РОК Михайло Басараб і Мирослав Гай.

Ключові особливості доктрини порівняно з тими планами, які досі озвучували політики, полягають у наступному:

- Врегулювання ситуації базується виключно на основі національного законодавства і норм міжнародного права.
- Мінські угоди не мають сенсу, їх дія завершилася 31 грудня 2015 року.
- Росія має без будь-яких умов вивести свої війська з території Донбасу і, одночасно, з території Криму. Виведення військ відбувається за спостереження миротворців, представників країн-гарантів безпеки України (окрім Росії).

(Закінчення на стор. 4)

Україна звернулася до НАТО про участь у Програмі розширених можливостей

Європейська Правда

КИЇВ. – Україна офіційно звернулася до НАТО з проханням приєднатися до Програми розширених можливостей (знана як EOP – „Enhanced Opportunity Program”).

Про це заявив Віцепрем'єр-міністр з питань європейської та євроатлантичної інтеграції Дмитро Кулеба.

„Під час візиту Північноатлантичної ради Україна звернулася з проханням перейти на новий рівень співробітництва і надати Україні статус учасника партнерства розширених можливостей. Ця програма насамперед передбачає розширення практичної операційної взаємодії”, – сказав Д. Кулеба.

Він зазначив, що ця програма, зокрема, надає доступ до розширеного діалогу у сфері розвідки, а також дозволяє громадянам країн-партнерів обіймати посади в штаб-квартирі НАТО або в командній структурі Альянсу.

„Одразу скажу, що ця програма не є заміною ПДЧ. Ми сподіваємося, що Альянс ухвалить позитивне рішення щодо нашої ініціативи”, – додав Д. Кулеба.

Міністр закордонних справ України Вадим Пристайко пояснив, що перелік учасників програми переглядається Альянсом кожні три роки, але Україна може просити розглянути свою кандидатуру позачергово.

„Кожні три роки програма переглядається, але Україна може подати запит раніше. П'ять країн минулого року були переглянуті на новий трирічний термін. Але у нас є рішення Військового комітету НАТО про те, що з військової точки зору Україна – готовий партнер для цього. Тобто, залишається політичне рішення”, – сказав В. Пристайко.

Міністр оборони Андрій Загороднюк розповів, що під час його візиту до штаб-квартири НАТО минулого тижня представники багатьох країн підтверджували підтримку приєднання України до EOP.

Програма розширених можливостей дозволяє об'єднати докола НАТО клуб найближчих партнерів, які з різних причин не є союзниками, але готові тісно взаємодіяти, часто в технічних питаннях, в ході спільних операцій та навчань. На сьогодні до програми входять Грузія, Швеція, Фінляндія, Австралія та Йорданія.

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

■ Розведення сил завершили

ЗОЛОТЕ, Луганська область. – 1 листопада штаб Операції об'єднаних сил повідомив, що розведення сил і засобів у Золотому, що на Луганщині, завершилося з обох сторін. Представники Місії Організації Безпеки і Співробітництва в Європі, зокрема з використанням безпілотників, виконали перевірку проведених заходів. Розведення сил у Золотому розпочалося 29 жовтня: згідно з домовленостями українські сили і бойовики відійшли на один кілометр назад. Раніше Міністер закордонних справ Вадим Пристайко пояснював, що в разі потреби українські військові зможуть повернутися на попередні позиції. Розведення сил на кількох ділянках – одна з умов проведення зустрічі в нормандському форматі з участю провідників України, Росії, Франції та Німеччини. Раніше розведення відбулося у Станиці Луганській, а наступним етапом має стати розведення в районі сіл Петрівське-Богданівка. (BBC)

■ Відкрили кримінальне провадження

КИЇВ. – 1 листопада правоохоронці відкрили кримінальне провадження через висловлювання депутатки Софії Федина і волонтерки Марусі Звіробій про Володимира Зеленського. Цю інформацію підтвердив Генеральний прокурор Руслан Рябошапка. М. Звіробій і С. Федина обговорювали візиту В. Зеленського до Золотога, Луганська область, з використанням ненормативної лексики коментували спілкування президента з добровольцями, де „ненароком може вибухнути граната, бувають обстріли“. Цей та інші, гостріші коментарі, викликали обурення у фракції „Слуга народу“. (BBC)

■ Депутатові обрали запобіжний захід

КИЇВ. – 2 листопада Вищий антикорупційний суд обрав народному депутатові Ярославові Дубневичеві, який підозрюється у заволодінні 93,2 млн. грн. на схемі із закупівлі „Укрзалізницею“ стрілочної продукції, запобіжний захід у вигляді застави 100 млн. грн. „У клопотанні Генерального прокурора Руслана Рябошапки про обрання запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою відмовити та застосувати запобіжний захід у вигляді застави в розмірі 100 млн. грн.“, – сказала суддя. Підозрюваний має внести заставу протягом п'яти днів. 31 жовтня Верховна Рада підтримала подання Генеральної прокуратури щодо притягнення Я. Дубневича до кримінальної відповідальності, затримання та арешту. („Укрінформ“)

■ Україна вимагає повернути кораблі

КИЇВ. – 4 листопада Міністерство закордонних справ України надіслало Росії ноту з вимогою повернути кораблі, захоплені у Керченській протоці рік тому. Українська сторона хоче перевірити, чи залишилися на кораблях сліди обстрілів, і чи пов'язана затримка з тим, що кораблі ремонтують, щоб приховати докази. Командувач Військово-морських сил України Ігор Воронченко заявив, що Росія не хоче повертати захоплені в Керченській протоці українські військові кораблі, бо це є „прямим доказом російської агресії“. У травні Міжнародний трибунал ООН з морського права зобов'язав Росію негайно звільнити моряків і кораблі „Бердянськ“, „Нікополь“ та „Яни Капу“. 25 червня стало відомо, що українські військові катери „Нікополь“ і „Бердянськ“, а також буксир „Яни Капу“ зникли з акваторії стоянки суден „Генмол“ в Керчі, де вони перебували останні місяці. (Радіо Свобода)

■ ЦВК транслюватиме свої засідання

КИЇВ. – Центральна виборча комісія (ЦВК) 5 листопада почала відеотрансляцію своїх засідань. Спостерігати за перебігом засідань можна буде на офіційній інтернет-сторінці ЦВК. Проект здійснено з підтримкою Місії США при Організації Безпеки і Співробітництва в Європі, Міністерства закордонних справ Норвегії та Постійної місії Словацької Республіки при ОБСЄ. Водночас у ЦВК заявили, що чекають від користувачів сторінки конструктивних пропозицій та рекомендацій, які можна надсилати на електронну адресу: post@cvk.gov.ua. („Укрінформ“)

ЙМОВІРНИЙ РОЗВИТОК ПОДІЙ

Донбасе, ласкаво просимо додому!

Валерій Пекар

Стратегічна мета Росії, як ми знаємо, полягає не у загарбанні української території, а у знищенні українського державного проекту. Росії не потрібен ні Донбас, ні десять областей „Новоросії“, ні Київ як „коліска братніх народів“. Росії потрібен керований хаос, поразка української демократичної модернізації (успіх якої поставив би рубя питання про модернізацію Росії), поразка європейського вектору, бажано ще й з поганими наслідками для Європи у вигляді десятків тисяч біженців.

Ось чому Росія так настирливо просувала ідею про „громадянську війну“ в Україні. Ось чому вона підігриває претензії до України з боку наших західних сусідів. Ось чому вона активізувалася у Сирії, коли провокація „українські біженці підривають Європу“ провалилася.

(Необхідне зауваження. Не можна забувати про Крим, але тема Криму виходить за межі цієї статті.)

В рамках російської стратегічної мети дуже ймовірним виглядає повернення Україні Донбасу найближчим часом.

Розглянемо цей сценарій хоча би суто гіпотетично. Уявіть собі, що в один день російські війська та нерегулярні утворення (найманці) залишають Донбас. З ними терміново забираються геть усі ті, хто потрапив у бази даних на кшталт „миротворця“ чи іншим чином засвітився із зброєю в руках. Українські війська входять на територію, не зустрічаючи ні засідок, ні провокацій. Українські прикордонники беруть кордон під контроль, не побоюючись обстрілів, бо вся російська техніка відведена подалі.

Україна отримує у повне розпорядження майже повністю зруйновану і сплюндровану (а ще й заміновану) територію, звідки вивезено промислові підприємства та підірвано інфраструктурні об'єкти (у тому числі масово при відступі російських військ). Там живуть бідні та озлоблені люди, які нічого не розуміють і всіх ненавидять. Україну, яка, на їхню думку, влаштувала війну. Росію, яка кинула їх напризволяще, Європу й Америку, які нібито стали причиною всього цього.

(Багато читачів зауважить, що окупована територія не так уже сильно й зруйнована, що там багато розумних і проукраїнськи налаштованих людей, що чимала кількість переселенців, у тому числі місцеві підприємці, негайно повернуться до рідного краю, що на цих теренах постануть нові проукраїнські провідники, і так далі. Можливо, у цій статті я занадто згущаю фарбу. Моя мета — показати сценарій у його крайньому вигляді. Зазвичай в Україні все відбувається не так катастрофічно, як могло б бути, і це заважає нам побачити й усунути наші помилки.)

А що Росія? Росія отримує славу миротворця, лаври від Заходу (який страшенно радий залагодженню конфлікту), негайне скасування санкцій, приплив чужоземних інвестицій (адже в Росії все ж такі умови для бізнесу кращі, ніж у нас, та й розмір ринків і потенціал економіки більший), тріумфальне повернення до клубу великих країн. Всі президенти, прем'єри та канцлери тиснуть руку Володимирові Путінові на всіх телеекранах світу. Рейтинг зростає.

Українці будуть страшенно розчаровані „зрадою“ Заходу, який ініціює нове „перезавантаження“ взаємин з Росією, але нам відповідатимуть: а ви прогавили свій шанс.

Додайте до цього, що Росія з допомогою західного тиску на Україну проштовхує якийсь особливий статус чогось („невже ви не можете піти на невеличкі поступки заради миру?“).

Україна постає перед двома гігантськими проблемами: відновлення Донбасу та національне примирення.

Відновлення Донбасу буде необхідним, бо не можна залишати його у такому стані, це гуманітарна катастрофа. Люди потребують їжі та води, світла та газу. Люди потребують шкіл та

садочків, лікарень та транспорту. Люди потребують, врешті, робочих місць. Грошей, які Захід дасть на відновлення, вистачить лише на частину витрат. Про репарації від Росії в ситуації „мирного залагодження конфлікту“ не доводиться мріяти. Решту витрат доведеться платити з державного бюджету. Бюджет цього навантаження не витримає.

Найгірше з робочими місцями. Роботи на повернутих з окупації територіях немає. Підприємці, що колись там працювали, не поспішатимуть повертатися у зруйновані міста. Доведеться просто платити соціальну допомогу — за рахунок бюджету, але жалюгідну, що ще збільшить градус ненависти.

Додайте сюди легко передбачувану непрозорість витрат на відновлення та підготовлене „господарями Донбасу“ підґрунтя для збільшення свого впливу на території. Отримаємо щось на кшталт кадіровської Чечні, що живе за своїми законами, але регулярно отримує данину від центру.

Набагато складнішою виглядає друга проблема — національне примирення. Величезна кількість загиблих та поранених, та й просто учасників військових дій не дозволяє так легко забути про війну. Мешканці окупованих і нині звільнених територій — хто вони? Посібники окупантів? Нещасні задурені люди? Сепаратисти? Додайте до цього неймовірну кількість доносів цих людей один на одного, якими будуть заповнені поштові скрині всіх українських силових органів (значна частина доносів буде брехливими, через певні корисливі цілі чи особисту ненависть, але як розібратися?).

Звичайно, українська влада матиме зобов'язання негайно провести на звільнених територіях вибори. Неважко зрозуміти підсумки таких виборів. Можливо, зобов'язання включатимуть негайне дообрання представників регіону до Верховної Ради, щоб остаточно додати перцю. Будь-які спроби люстрації та дискримінації бльокуватимуться західними країнами та міжнародними інституціями.

Тим часом Росія, вільна від санкцій, відновить економічну активність на українських теренах. Російські інвестиції в Україну підуть рікою. Дискримінаційні обмеження не пройдуть, адже санкції зняті. Росія легко придбає за гроші те, що не змогла взяти військовою силою.

Українсько-російська торгівля негайно поживається. Багато компаній, що десятиріччями традиційно орієнтувалися на російський ринок, на сьогодні ще не компенсували його іншими ринками: це складно, дорого і не так швидко. Вони будуть раді відновити обсяги, бо в умовах важкої економічної ситуації такими можливостями не можна нехтувати.

У той час як російська влада отримує статус миротворця ззовні і всередині, українська влада не матиме такого подарунку. Патріоти та „патріоти“ ганьбитимуть її за поступки агресорові, гігантські витрати на відновлення Донбасу та кабальні умови міжнародних кредитів, за приплив російських грошей в економіку та російських агентів у політику. Мешканці Донбасу ганьбитимуть за війну та свої страждання, за відсутність піклування, що відповідало би високим радянським стандартам. Політично неутральні ганьбитимуть за економічну кризу та зростання цін. Всі виступатимуть із взаємно неприйнятними та суперечливими вимогами. Радикали закликатимуть до негайних дій. Популісти обіцятимуть прості рішення складних проблем. Податки зростатимуть. Економічно активні люди виїжджатимуть, тож співвідношення тих, хто дає гроші в бюджет і хто бере гроші з бюджету, щоразу погіршуватиметься. Соціальна нестабільність наростатиме.

В умовах вакууму влади на окремих територіях владу візьмуть люди зі зброєю, що не мають психологічних бар'єрів її застосувати.

(Закінчення на стор. 3)

Зеленський демонструє неготовність боротися за Крим – Ахтем Чийгоз

Радіо Свобода

Заступник глави Меджлісу кримськотатарського народу, народний депутат України від політичної сили „Європейська солідарність” Ахтем Чийгоз вважає, що Президент України Володимир Зеленський „не готовий до зустрічі з Президентом Росії Володимиром Путіним в нормандському форматі” і „не готовий боротися за повернення анексованого Криму”. Про це повідомляється на веб-сторінці і політичної сили 5 листопада.

„Незважаючи на всі запевнення команди Зеленського, що президент готовий до цієї зустрічі, з огляду на низку подій щодо відступу та його останню зустріч із [Дональдом] Трампом, яка завершилася серйозним скандалом для України, є дуже великі сумніви, що президент і його команда готові до цієї зустрічі”, – сказав А. Чийгоз.

Він вважає, що наполегливість з боку В. Зеленського щодо зустрічі з В. Путіним „пояснюється або нерозумінням того, з ким він має справу, або не повним розумінням того, які наслідки матиме ця зустріч для України”.

А. Чийгоз наголосив, що позиція В. Зеленського щодо Криму також „абсолютно неготова, а дії, пов'язані з відступом на Донбасі, дуже сильно впливають на Крим”.

„Тому що Крим також вимагає, щоб наші партнери були більш рішучими. Вони такими були і давали надію на вирішення питання звільнення Криму. А сьогодні ми начебто намагаємося апелювати до наших міжнародних партнерів, але при цьому самі відступаємо”, – сказав політик.



Ахтем Чийгоз (Фото: eurosolidarity.org)

Коментарі самого В. Зеленського або представників його команди на такі висловлювання покищо відсутні.

В. Зеленський, виступаючи на Форумі єдності в Маріуполі, заявив, що „помилково думати, що ми швидко і легко повернемо Крим військовим шляхом”.

Міжнародні організації визнали окупацію і анексію Криму у 2014 році незаконними і засудили дії Росії. Країни Заходу запровадили економічні санкції. Росія заперечує анексію півострова і називає це „відновленням історичної справедливості”. Верховна Рада України офіційно проголосила датою початку тимчасової окупації Криму і Севастополя Росією 20 лютого 2014 року.

Copyright © 2019 RFE/RL, Inc. Передруковується з дозволу Радіо Вільна Європа/Радіо Свобода (<https://www.radiosvoboda.org/a/news-chyigoz-aneksiya-zelenskyi/30254586.html>).

Донбасе...

(Закінчення зі стор. 2)

Поруч з ними виникне чимало тих, хто зробив „кар'єру” під час окупації: адже вони попадуть під амністію, якщо особисто не скоїли великих злочинів. Боятися справедливого і непідкупного українського суду у них не буде особливих причин. Вчорашні вороги, що тримали один одного на прицілі, будуть вимушені разом домовлятися про подальшу реінтеграцію регіону.

Повернуться і представники старого режиму: їхні статки будуть відновлені міжнародними судами, а вироки в Україні вони не бояться. З подвоєною активністю вони візьмуться за реванш, неприйнятний для активного громадянського суспільства.

До цього додається невдоволеність ветеранів, яким згадають всі їхні реальні та вигадані порушення при здійсненні військового обов'язку, і частина з них опиниться за ґратами, а інші вийдуть на акції протесту.

Необхідність соціального примирення вимагатиме простягнути руку тим, хто ще вчора був ідеологічним супротивником і підтримував російське вторгнення. Кров загиблих і руїни міст не дозволяють це зробити. Психологічний і соціальний розрив буде величезним.

Помножте це все на тяжку економічну ситуацію (сподіваюся, ще ніхто не забув про 166 місце України у світовому рейтингові економічної свободи). Додайте вже розкручену інфляцію та виплати за зовнішніми боргами. Додайте величезне психологічне напруження, яке переживають маси народу не лише на фронті, але й у мирних містах.

Додайте до цього плянові президентські та парламентські вибори, на яких голосуватимуть мешканці звільнених територій. Подумайте, за кого і як вони голосуватимуть, як відбуватиметься там політична активність.

Додайте до цього посилення інформаційної війни з боку Росії, нацькування всіх на всіх, сіяння розбрату, переконування українців в тому, що вони мають „failed state”. А час від часу

будуть і дуже болісні терористичні акти, як проти окремих визначних осіб, так і „партизанські диверсії народного гніву”, щоб переконати всіх всередині і зовні, що гостре громадянське протистояння триває.

В результаті Росія отримає свою довгоочікувану нагороду у вигляді соціально-політичного хаосу в Україні. Це стандартний прийом: системи витримують важкий зовнішній тиск, але ламаються від несподіваного зняття цього тиску. Пристосовані до тиску, вони не мають часу перебудуватися.

Чи можемо ми реалізувати інший сценарій? Так.

Чого у нас немає, щоб його реалізувати? Нічого немає.

У нас немає пляну економічного відновлення. У нас немає спроможних інституцій, які би за це взялися. У нас немає пляну, як швидко розгорнути на Донбасі надійні і некорумповані представництва центральної влади. У нас немає правової бази, яка буде прийматися „через коліно” у неймовірно стислі строки, нашкрябана вночі. У нас немає домовленостей з Європою про підтримку непопулярних рішень. У нас немає пляну демілітаризації, пляну примирення, розуміння амністії та відповідальності. У нас немає пляну розвитку української політичної ідентичності. У нас немає розуміння, як змінити традиційну кланову структуру економіки і політики регіону. В нас немає бачення, як пояснити народові необхідність примирення. У нас немає відповіді на основні запитання українського майбутнього — щодо взаємин з Росією, щодо торгівлі та інвестицій, щодо долі винних та співучасників. У нас немає спільної картинки майбутнього, щоб запропонувати її всім на заході і на сході.

Пора за це взятися, чи не так?

Хто не має власного проекту майбутнього, той лише ресурс в руках тих, в кого проект майбутнього є.

Валерій Пекар – економічний експерт, професор Києво-Могилянської Школи бізнесу, громадський діяч, Київ.

(Львівський культурологічний журнал „І”)

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

■ США вимагають правосуддя

КИЇВ. – 4 листопада Тимчасовий повірений у справах США Віліям Тейлор закликав до здійснення правосуддя у справі загибелі херсонської активістки Катерини Гандзюк. Він заявив: „Ми із сумом згадуємо Катерину Гандзюк, яка померла рік тому в цей день. Вона була справжньою жінкою великої відваги. Вона присвятила своє життя Україні, пожертвувала собою заради країни. Ми вимагаємо правосуддя для Катерини та її родини. Ми пам'ятаємо Катерину та працюватимемо заради того, аби Україна стала саме тією країною, заради якої вона поклала своє життя”. 4 листопада акція „Рік без Каті” відбулася у 40 містах України і світу. У червні 2019 року безпосередні виконавці нападу на К. Гандзюк були засуджені. Проте замовники і посередники їй досі не покарані. („Українформ”)

■ Буде серіял про Івана Дем'янюка

КИЇВ. – 4 листопада на каналі „Netflix” вийшов документальний п'ятисерійний фільм „Диявол по сусідству” про українця Івана Дем'янюка. За останні 35 років свого життя він пережив судові процеси у трьох країнах. Його позбавляли громадянства, засуджували до смертної кари, виправдовували, потім знову засуджували. І. Дем'янюк апелював вироком, коли помер у 2012 році. Увесь цей час суперечки щодо того, винен він чи ні, не вщухали. Через сім років після смерті І. Дем'янюка нічого не змінилося. І. Дем'янюк народився у 1920 році у селі Дубові Махаринці (нині Вінницька область), пережив Голодомор, у 1940 був призваний до Червоної армії, потрапив у німецький полон. Після війни опинився у Західній Німеччині, звідки у 1952 році разом з дружиною та донькою емігрував до США, працював механіком на заводі „Ford”. Наприкінці 1970-их років у розпорядженні влади США опинився перелік українських емігрантів, які нібито співпрацювали з нацистами. У списку було прізвище І. Дем'янюка, а також копія посвідчення з фото, начебто виданого йому в тренувальному концтаборі „Травники”. Майже через 40 років, у квітні 2011 року, Федеральне Бюро Розслідувань розсекретило власний звіт 1985 року, в якому це посвідчення названо „ймовірно сфальшованим”. (BBC)

■ Експорт зерна сягнув рекорду

КИЇВ. – Експорт вітчизняних зернових за дев'ять місяців року зріс на 44 відс. – до 39.8 млн. тонн, повідомили 4 листопада з Національного наукового центру „Інститут аграрної економіки”. За означений період за кордон було продано 13.7 млн. тонн пшениці, кукурудзи – 22.6 млн. тонн, ячменю – 3.3 млн. тонн. Найбільшими покупцями українського зерна, як і раніше, були країни Африки, Азії та Європи. Провідну позицію кілька років поспіль утримує Єгипет, частка якого склала 14.1 відс. вартісних обсягів поставок. Помітні частки в українському експорті зернових припадали на Китай, Іспанію, Туреччину, Нідерланди, Індонезію, Бангладеш, Ізраїль, Туніс та Італію. („Українформ”)

■ На Херсонщині загинули риби

ХЕРСОН. – На Херсонщині, у Голопристанському районі, на території кар'єру Херсонського морського торговельного порту, де добувають пісок, загинуло, за попередньою інформацією, понад 2 млн. особин риби. Про це 4 листопада повідомив директор департаменту екології та природних ресурсів обласної адміністрації Юрій Попутько. На сьогодні це ще не остаточна цифра. Є підозра, що був порушений процес видобування піску. („Українформ”)

■ Ірина Луценко залишає Верховну Раду

КИЇВ. – 4 листопада народний депутат від „Європейської солідарності” Ірина Луценко підтвердила, що подала заяву про дострокове припинення депутатських уповноважень за станом здоров'я. І. Луценко зазначила, що залишається членом команди партії „Європейська солідарність”, не маючи мандата народного депутата. Якщо заяву І. Луценко буде підтримано у Верховній Раді, до складу парламенту увійде Наталія Бойко, яка наразі є представником від держави в наглядовій раді „Нафтогазу України”. („Українська правда”)

АМЕРИКА І СВІТ

■ У Мексико вбито громадян США

МЕКСИКО-СИТИ. – Три автомашини з громадянами США, членами мормонської громади в північнозахідному Мексико, попали в білий день 4 листопада в засідку мексиканських наркокартелів, які вбили трьох жінок і шестеро дітей. Семеро дітей уцілило. Міністер безпеки Мексико Альфонсо Дуразо сказав, що не відомо чому ця стрілянина сталася, але що члени однієї банди могли думати, що атакують другу банду для контролю доріг в регіоні, які є вживані для контрабанди наркотиків. Президент США Дональд Трамп у розмові з Президентом Мексико Андресом Лопезом Обрадором 5 листопада сказав, що США готові допомогти Мексико у боротьбі з наркокартелями. Від 2006 року, коли Мексико розпочало широкомасштабну війну з наркокартелями, в країні загинуло понад 250 тис. осіб. („The Wall Street Journal“)

■ США заборонили оплати обмінів

ВАШІНГТОН. – Білий Дім заборонив урядовим агенціям оплачувати культурні й освітні обміни з кубинськими, сирийськими, російськими й північнокорейськими урядовими інституціями. Державний департамент США повідомив 5 листопада, що це є намаганням Адміністрації Дональда Трампа припинити торгівлю людьми. Ця заборона федерального уряду не стосується місцевих і стейтових урядів та приватних осіб. Минулого року уряд Куби звітував, що він отримав понад 6 млрд. дол. від міжнародних культурно-освітніх обмінів. Міжнародні організації за людські права скритикували такі обміни, кажучи, що це є головним джерелом твердої валюти для країни, але одночасно сприяє „модерному рабству“ і торгівлі людьми. Орlando Гутієрез Боронат, голова маямської організації Кубинська Демократична Директорія, сказав що культуробмін завжди був одностороннім на користь режиму Кастра. „Нормалізація відносин між Кубою і США може настати лише після закінчення репресій, повернення свобод кубинському народові та проведення вільних багатопартійних виборів“, – сказав О. Боронат. („Miami Herald“)

■ Звільнено директора школи за коментар

БОКА РАТОН, Флориди. – Шкільна рада округу Палм Біч 30 жовтня проголосувала (5-2), щоб звільнити з посади директора середньої школи Віліяма Латсона. Минулого року, у відповідь на запит матері одного студента про те, як школа навчає про Голокост, директор відповів: „Я не можу сказати що Голокост був фактично історичною подією, тому що я не є в позиції це зробити як працівник округу“. Він додав: „Не кожний вірить, що Голокост відбувся. І ви маєте свою думку, але ми є публічна школа і не всі наші родичі мають подібні думки“. Шкільна рада сказала, що В. Латсон не відповідав на її запити, після того як його коментар викликав контроверсію. Місцева телестанція передавала, що директор був на вакаціях, коли контроверсія вибухла. Він мав 26-літню кар'єру в ділянці освіти. В. Латсон може апелювати це рішення ради до 20 листопада. („CNN“)

■ Суд продовжив арешт американця

МОСКВА. – Московський суд вирішив 8 жовтня продовжити домашній арешт американського інвестора Майкла Келві до 13 січня 2020 року. Його і кількох інших працівників компанії „Берінг Восток“ затримали у Москві в лютому під закидом фінансового шахрайства. У квітні він був звільнений, але перебував під домашнім арештом і мав надію, що тепер його суд звільнить. Компанія має понад 3.7 млрд. дол. активів і є одною з найстарших і найбільших російських приватних інвестиційних компаній. Вона видала заяву 29 жовтня, висловлюючи своє незгоду з рішенням суду. М. Келві і його колеги заперечують свою вину. Він є одним з двох американців, котрі мають стати перед судом в Росії. Другим є колишній морський піхотинець США Пол Вілен, якого заарештували 28 грудня 2018 року під закидом шпигунства, і котрий теж заперечує свою вину. („Radio Free Europe/Radio Liberty“)

Зеленський: Пропонуємо розглянути приєднання України до Програми розширених можливостей НАТО



На засіданні Комісії Україна-НАТО у Києві. (Фото: Офіс Президента України)

Візит членів Північноатлантичної ради НАТО в Україну – це яскрава демонстрація солідарності з нашою державою, наголосив Президент України Володимир Зеленський, відкриваючи засідання Комісії Україна-НАТО у Києві.

„Дякуємо за незмінну позицію союзників щодо підтримки суверенітету й територіальної цілісності України та невизнання анексії Криму. Вдячні за наполегливі вимоги НАТО до Росії припинити агресивні дії та вивести війська з окупованих територій України“, – сказав президент.

В. Зеленський підтвердив, що Україна є послідовним та дієвим партнером Альянсу, який і надалі робитиме внесок у безпеку на євроатлантичному просторі та за його межами.

За словами президента, він високо цінує те, що торік на саміті у Брюсселі провідники країн Альянсу підтвердили рішення Бухарестського саміту 2008 року про те, що Україна має бути членом НАТО.

„Зі свого боку ми розуміємо, що тільки ефективні реформи є запорукою нашого членства в Альянсі. Ми віддані трансформації України відповідно до стандартів НАТО й саме на цьому фокусуємо наші спільні зусилля“, – підкреслив президент.

В. Зеленський зазначив, що Україна прагне поглибити співпрацю з НАТО для зміцнення обороноздатності, посилення стійкості країни до сучасних загроз та підвищення взаємодію зі структурами Альянсу.

„Ми вдячні, що Альянс продовжує надавати нам політичну та практичну допомогу, особливо у реформуванні сектору безпеки та оборони. Гарною основою для цього є комплексний пакет допомоги НАТО, ухвалений у 2016 році. Сподіваємося, що він буде доповнений, оновлений та розширений додатковими проектами й заходами“, – наголосив він.

Крім того, за словами глави держави, Україна розраховує на прискорення процесу досягнення українськими Збройними силами сумісності з силами НАТО.

„Пропонуємо предметно розглянути приєднання України до Програми розширених можливостей НАТО. Певен, що Україна готова до переходу на цей новий рівень співпраці“, – зауважив президент.

За словами В. Зеленського, Україна зацікавлена у посиленні взаємодії з НАТО з метою відновлення стабільності та безпеки у Чорноморському регіоні.

„Ми очікуємо на підтримку пропозиції України щодо практичних кроків з імплементації Чорноморського пакету НАТО, ухваленого у квітні цього року. Нам необхідно спільно посилювати спроможності ВМС України у цьому важливому для нас регіоні“, – констатував президент.

Окремо В. Зеленський привітав НАТО з 70-ою річницею заснування.

Офіс Президента України

Презентували...

(Закінчення зі стор. 1)

- Вся провина за ситуацію покладається виключно на Росію, яка має відшкодувати завдані війною та окупацією Криму і Донбасу збитки.
- Україна має діяти в напрямку посилення санкцій проти Росії та синхронізації вітчизня-

ного санкційного механізму з міжнародним.

- Україна готує консолідовану претензію до держави-агресора (подібний механізм прописаний в законі про реінтеграцію Донбасу).
- Формування стійкого миру є неможливим без пріоритетного розвитку сектору національної безпеки. Так само Україна повинна прагнути повноцінного членства в НАТО.

Руху опору капітуляції



Учасники презентації Української доктрини безпеки та миру.

СКУ розпочинає кампанію з підвищення в Німеччині обізнаності про Голодомор

ТОРОНТО. – Світовий Конгрес Українців (СКУ) разом із Посольством України в Німеччині та українською громадою в Німеччині розпочинає низку ініціатив, спрямованих на підвищення обізнаності про Голодомор серед виборних посадових осіб, науковців та громадянського суспільства Німеччини. Метою кампанії є визнання німецьким Бундестагом Голодомору як акту геноциду українського народу.

Раніше цього року петиція з закликом до визнання Голодомору Німеччиною з великою підтримкою української діаспори набула необхідні 50 тис. підписів та була подана до Комітету Бундестагу з розгляду петицій для подальших рекомендацій. Комітет провів засідання 21 жовтня та на підставі розгляду цього питання зробив висновок про необхідність його подальшого вивчення.

СКУ координує ініціативи з підвищення обізнаності про Голодомор, об'єднуючи ключові українські зацікавлені сторони, включно з Послом України в Німеччині Андрієм

Мельником, Посольством України в Німеччині, Об'єднанням Українських Організацій в Німеччині та іншими основними українськими організаціями і громадськими діячами.

У кампанії буде задіяне широке коло релігійних провідників, політиків, науковців та представників громадянського суспільства. Для інформування про Голодомор різні ініціативи будуть включати конференції, залучення засобів масової інформації, відеопрезентації свідчень очевидців Голодомору, висвітлення фільмів, кампанії в соціальних мережах, брифінги з політиками та пам'ятні заходи.

„Керуючись гаслом „Україна пам'ятає – світ визнає!”, ми мусимо вирішити поставлене перед нами завдання – об'єднати зусилля та досвід українців у всьому світі в одну координовану кампанію з підвищення в Німеччині обізнаності про Голодомор, – заявив Віцепрезидент СКУ і голова Міжнародного комітету СКУ в справі Голодомору Стефан Романів. – Ми мусимо діяти разом в пам'ять про мільйони жертв сталінського терору геноцидом”.

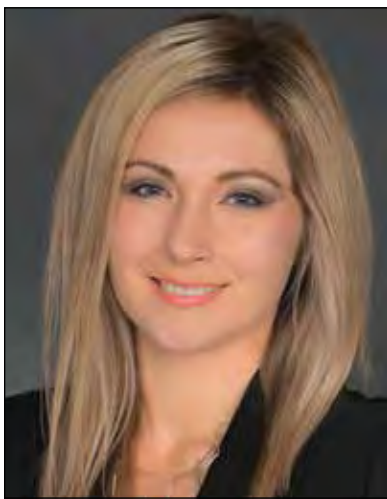
СКУ призначив нового виконавчого директора

ТОРОНТО. – Після тривалого глобального конкурсу, Світовий Конгрес Українців (СКУ) призначив Марію Купріянову виконавчим директором. Починаючи з 1 листопада вона очолила операційну діяльність та команду працівників СКУ, а також забезпечуватиме підтримку роботи волонтерських комітетів.

У співпраці з Радою Директорів та Екзекутивним Комітетом вона представлятиме та відстоюватиме позиції СКУ перед його партнерами в світі, у тому числі й перед урядами, громадянським суспільством та прихильниками СКУ, працюватиме над ініціативами в рамках трьох стратегічних пріоритетів: припинення агресії Росії проти України та захист інтересів українців у всьому світі; підтримка розвитку України як успішної і суверенної європейської держави та розбудова сильної світової української діаспори.

Представляючи нового виконавчого директора Президент СКУ Павло Грод, наголосив: „Під час тривалого міжнародного конкурсу на посаду виконавчого директора ми мали нагоду поспілкуватися з багатьма кваліфікованими кандидатами. Вдячний членом комітету з добору кандидатів, адже завдяки їх роботі ми змогли призначити компетентного фахівця”.

М. Виноградова тривалий час працювала в британських та українських урядових організа-



Марія Купріянова

ціях, а також у неприбутковому секторі Канади. На попередній посаді в складі Департаменту міжнародної торгівлі в Посольстві Великої Британії в Україні очолювала команду фахівців, сприяючи розбудові тривалих партнерських відносин та реалізації низки масштабних двосторонніх торговельних та інвестиційних проектів. Роботу її було відзначено престижними нагородами, зокрема відзнакою Global Champion Award for Outstanding Leadership Департаменту міжнародної торгівлі Великої Британії (2018 рік).

М. Виноградова має успішні проекти зі збору фондів, які вона втілювала в життя в Україні протягом останніх 10 років, залучаючи жертводавців та координуючи роботу команд волонтерів. Вона володіє англійською, українською, французькою, російською та іспанською мовами, здобула ступінь магістра ділового адміністрування в Київському національному економічному університеті ім. Вадима Гетьмана (спільна програма з Groupe ICN Ecole de Management, Nancy), а також магістра з французької мови та літератури (з відзнакою) в Київському національному університеті ім. Тараса Шевченка.

СКУ

Українську компанію визнали у США

Світлана Орел

КРОПИВНИЦЬКИЙ. – Науково-виробниче об'єднання „Радій“ отримало від Комісії з ядерного регулювання США сертифікат US NRC, який відкриває дорогу українській компанії на світовий ринок ядерної енергетики.

Платформа „Радікс“, яка з першого разу пройшла суворі випробування в північноамериканській лабораторії, створена на базі новітньої американської технології – програмованих логічних матриць.

Її суть у тому, що на рівні нанотехнологій і кристалів формується завдання, яке виконується одноваріантно, іззовні його змінити не можна, тобто на відміну від комп'ютерних процесорів така матриця не піддається вірусам.

Сьогодні на всіх українських атомних електростанціях стоять сучасні цифрові керуючі

системи захисту „Радій“ чи „Радікс“. Вони реагують на будь-які зміни автоматично і діють відповідно з програмою. Тож, новий Чорнобиль неможливий.

„Отриманий сертифікат, – розповів генеральний директор компанії Євген Бахмач, – (а це об'ємний документ на 160 сторінках) підтверджує, що розробка „Радій“ – найкраща у світі. Його мають тільки шість компаній у світі, й усі вони – величезні корпорації. Крім того, ми єдині виробники таких систем, які дотримуються принципу різноманітності.

„Радій“ підписав стратегічну угоду з американською компанією „Кертис-Райт“, яка має підрозділи цивільної атомної енергетики і з якою планують модернізацію атомних реакторів. „Радій“ також впроваджуватиме свою розробку в Болгарії. Починає працювати в Аргентині, Канаді та Бразилії.

АМЕРИКА І СВІТ

■ Авіолінія не казатиме „пані й панове”

МОНРЕАЛЬ. – Канадська авіолінія „Air Canada” оголосила 12 жовтня, що більше не вітатиме пасажирів традиційним „пані й панове” („ladies and gentlemen”). Обслуга в літаках відтепер звертатиметься до пасажирів терміном „всі” („everybody”), щоб таким чином охопити всі статі. У червні канадський уряд дозволив своїм громадянам зазначувати свою стать на пашпортах літерою „X”, замість як чоловічу чи жіночу. Від березня американська авіолінія „United Airlines” стала першою в США, яка дозволяє своїм клієнтам називати себе нейтральним терміном „Мх.”, замість традиційного „Mr.” або „Ms.” („Business Insider”)

■ Кошти кризи: 631 млрд. дол.

ШАВМБУРГ, Іліной. – Товариство Актуаріїв 15 жовтня оприлюднило звіт, в якому вказує, що кошти опіоїдної кризи в США за 2015-2018 роки виносять 631 млрд. дол. Найбільші кошти – це нереалізовані заробітки тих, котрі померли від зловживання опіоїдами, а також кошти медичної опіки для наркоманів. Понад 2,000 стейтських і місцевих урядів подали позови проти фармацевтичних компаній через цю кризу, хоч уряди тільки поносять одну третину фінансових коштів, а решта припадає на індивідуальних осіб та на приватний сектор. („Associated Press”)

■ Забруднення повітря душить столицю

НЮ-ДЕЛІ, Індія. – Забруднення повітря в Нью-Делі 3 листопада досягло такого небезпечно рівня, що лети авіоліній до міжнародного летовища в столиці були скеровані до інших летовищ. Згідно з оцінкою Світової Організації Здоров'я Нью-Делі є найбільше забрудненим містом у світі, а семеро з найвищої десятки найгірше забруднених міст у світі знаходяться в Індії. Нью-Делі має понад 20 млн. осіб населення і 10.1 млн. зареєстрованих авт. Уряд повідомив 1 листопада, що роздасть 5 млн. маск школярам в столиці, а школи будуть закриті до 5 листопада. Також уряд 4 листопада обмежив рух авт на вулицях столиці. („CNN”, „Associated Press”)

■ США мають „чорний список” організацій

ВАШІНГТОН. – США поставили на „чорний список” 28 китайських організацій за їхні „порушення людських прав і зловживання” проти уйгурів та інших мусульманських етнічних груп в далекозахідній китайській провінції Хінджіанг. Це рішення Департаменту торгівлі 7 жовтня не дозволяє цим компаніям закуповувати продукти в американських компаніях без дозволу уряду США. Пекін висловив своє „сильне незадоволення і рішучу опозицію” до цього кроку США, але міжнародна критика Китаю зростає. ООН кажуть, що Китай втримує принаймні 1 млн. уйгурів та інших мусульман в концтаборах, які уряд називає „центрами професійної підготовки”. Державний секретар США Майк Помпео на зустрічі 22 вересня в Нью-Йорку з міністрами закордонних справ п'ятьох центральноазійських країн, сказав, що „китайські репресії в Хінджіангу не переслідують тероризм, але є намаганням Китаю стерти своїх власних громадян”. („Radio Free Europe/Radio Liberty”)

■ Вбили провідника „Ісламської держави”

ВАШІНГТОН. – Президент США Дональд Трамп оголосив 27 жовтня, що попереднього дня спецпідрозділи США в Сирії вбили провідника екстремістської терористичної організації „Ісламська держава” (ISIS) Абу Бакр аль-Багдаді. Президент висловив подяку всім, хто спричинився до успішного завершення цього „найвищого пріоритету” його адміністрації. Він також подякував країнам в регіоні за співпрацю: Росії, Туреччині, Сирії, Іракові та сирійським курдам. Пізніше новопризначений дорадник президента з національної безпеки Роберт О'Браєн виразно підкреслив, що Росія „не є союзником США”. Він додав: „Росія представляє велику небезпеку для США і це є щось, що ми маємо на увазі кожного дня”. Він пояснив, що треба було повідомити інші країни, які мали свої збройні сили в регіоні, що США проводитимуть там спецоперацію. („www.yahoo.com”)

МВФ хоче визначеності

Двічі на рік у Вашингтоні відбуваються збори Міжнародного Валютного Фонду (МВФ) і Світового банку, на які збираються міністри економіки, фінансів, провідники центральних банків країн-членів. Україна почала переговори з МВФ про нову багатомільярдну програму розширеного фінансування. У МВФ заявили, що позитивно оцінюють переговори з українською стороною і планують відправити місію в Київ. Для України це не лише можливість фінансування чи підтримки в грошовій формі, але й програма реформ, за якою Україна житиме, прийматиме закони, здійснюватиме реформи протягом наступних трьох років.

Трирічна програма розширеного фінансування передбачає більш глибокі структурні реформи, ніж були досі. Україні належить продовжувати антикорупційну реформу. Уже багато було прийнято законів, треба далі вже реформувати саму систему й працювати щодо здійснення цієї реформи. Реформа охорони здоров'я була розпочата, але не завершена. Це також реформа освіти, земельна реформа, приватизація. Розпочалися зміни з реформування податкової служби й митниці, але вони покищо не носять комплексного характеру. У банківському секторі відбуватиметься впровадження міжнародних стандартів щодо регулювання і нагляду.

Для України програма МВФ сьогодні – це не отримання грошей. Україна має близько 21.7 млрд. дол. резерв, цього року придбала на ринку близько 4 млрд. дол. за рахунок інвесторів у внутрішні цінні папери. Тому уряд має достатньо грошей на своєму рахунку і достатньо фінансів у резервах, аби обслуговувати борги в ближчій перспективі.

Але МВФ підписує меморандум тільки тоді, коли має повну впевненість, що буде зроблене все задеклароване, і що це обов'язково матиме позитивний вплив на бюджет, на судову, антикорупційну, митну, податкову, газову й багато інших реформ.

Директор Європейського департаменту МВФ Пол Томсен нагадав про виплату Фондом гарантування вкладів фізичних осіб (близько 100 млрд. грн.) вкладникам збанкрутілих банків, внесення свого часу державою 155 млрд. грн. у „Приватбанк“, тому що треба було рятувати фінансову стабільність. Існує ще великий обсяг непрацюючих кредитів у державних банках, які потребували докапіталізації протягом цього періоду часу. Ці питання не можна залишати в замороженому стані.

Для МВФ важливо знати, як Україна розвиватиметься далі. Чи буде вона олігархічною державою з чітко окресленими монополіями, де відсутнє верховенство права? У МВФ очікують, що Україна повинна визначитися, бо власники банків-банкрутів є також власниками заводів, фабрик, футбольних клубів, і вони продовжують нормально себе почувати. У МВФ наголошують, що вони не є політичною організацією, а фінансовою структурою. Але, позичаючи гроші країнам для того, щоб вони відновили свою економіку, МВФ вимагає реформ.

Щодо нової програми МВФ для України у Вашингтоні не називають загальної суми й кажуть, що вона покищо не обговорювалася. Але Україна на наступні два роки має великі виплати, зокрема витрати з обслуговування державних боргів. Але намітився рекордний приток чужоземних інвесторів на внутрішній ринок, що принесло валютні надходження. Це дасть Україні змогу розвиватися, тому що запозичення, які вона отримує від МВФ, зазвичай потрапляють в її міжнародні резерви. З цієї точки зору підтримка МВФ просто необхідна, тому що інвестори будуть відчувати себе більш комфортно й упевнено. Україна вже має тенденцію на чітке зниження інфляції, стабільний валютний ринок, довіру інвесторів і населення до фінансової системи. Це дуже важливо.

Очищено банківський сектор, схеми з виводу капіталів з України. Це теж зіграло позитивний момент. Ціни на експорт йшли вгору, тоді як ціна на газ знижувалася і це також зіграло на користь України. Отримано цього року рекордний урожай. Складава вже обробленої продукції поступово зростає, збільшується частка обладнання, механізмів, машин, устаткування для виробництва. Якщо це все продовжиться, можна очікувати, що все піде на краще.

ІСТОРІЯ

Сумна доля старого палацу



Мисливський палац графа Павла Шувалова в Тальному. (Фото: Галина Компанієць)

Галина Компанієць

Серед небагатьох пам'яток давнини на Черкащині ще животіє в Тальному мисливський палац графа Павла Шувалова, який збудував голандський архітектор Андреас Клименсон в 1893-1903 роках. Серед мисливських палаців України цей вважається наймасштабнішим: три вежі, 78 кімнат, 116 вікон, вісім вхідних дверей, загальна площа – понад 1,000 квадратних метрів. Унікальним в будівництві є поєднання кількох архітектурних стилів: французького ренесансу, швейцарського шале, бароко, класицизму, романтизму і модерну.

Зараз цей унікальний історичний та архітектурний об'єкт занепадає.

Охоронець палацу Костянтин Кутівський зітхав: „Боляче дивитися. Я уявляю красу, яка була тут колись! А нині – дірки на стелі, обшарпані стіни та підлога. Охоронці намагаються підтримувати чистоту, два роки працювали благодійно, косили траву довкола, склили вікна, але приміщення палацу зараз аварійне“. Він може годинами захоплено розповідати про історію палацу, його будівництво, зодчих, господарів.

Коли Наполеон почав похід проти Росії, Польща, маючи надію на відновлення незалежності, підтримала Францію. Росія перемогла. Столичні сановники збагнули, що можуть скористатися нагодою й забрати собі земельні володіння поляків в Україні. Поляки теж були не в тім'я биті й почали терміново одружувати своїх дочок з російськими панами. Браніцькі з Білої Церкви віддали дочку Ельжбету за графа Михайла Воронцова разом з Мошнами. З'явилися на Черкащині Балашови, Лопухини-Демидови, Бобринські, Кантакузени, Барятинські, Енгельгардти...

Потоцькі видали дочку Ольгу у 1823 році за героя війни з Наполеоном Лева Нарішкина разом з маєтком в Тальному. У наш часи в хліві біля інкубатора, який розмістили в колишньому костелі, лежала серед вугілля надгробна віньєтка білого мармуру в пам'ять Ольги Нарішкиної.

А парк в часи того шлюбу вже був. Його заснував у 1790 році на берегах річки Тальянки Станіслав Щенсний Потоцький, змушений через романтичні взаємини з грекинею Софією Маврокордато

Скарлатос де Целіце виїхати з свого палацу в Тульчині до Умані, де він заснував для коханої парк „Софіївка“.

Парк у Тальному теж був англійською стилі, теж мав мисливський палац, який згорів у 1895 році разом з усіма скарбами. Зберігся переказ про неймовірний вчинок О. Нарішкиної. Коли її мама Софія Потоцька померла у Німеччині, її тіло заборонили вивозити. Тоді дочка посадила мертву в карету у гарному одязі і повезла до кордону, де пояснила, що мама заснула й не варто її будити. Грекиню поховали у родинному склепі в Умані, але землетрус скинув покривку саркофага й люди ще раз побачили забальзамовану красуню. Її поховали у Тальному, в маєтку дочки. Відомий краєзнавець Вадим Мицик якийсь звернув увагу на місток через Гірський Тікич, який мав вигляд обробленого каменя. Він заліз під камінь і побачив, що то плита з могили С. Потоцької.

Ще один шлюб стався у тальнівському палаці. У 1846 році дочка Л. і О. Нарішкиних, внучка Потоцьких Софія Нарішкина вийшла за графа Петра Шувалова, який мав високу посаду в імперії. Він помер у Тальному 14 липня 1900 року й був похований біля Свято-Троїцької церкви. Маєток успадкував його син генерал Павло Шувалов. Саме він почав будувати палац, але досить швидко пішов з життя. Подейкували, що його здоров'ю зашкодив роман дружини Ельжбети з Барятинських з Густавом Манергаймом, майбутнім президентом Фінляндії. Будову закінчили 1905 року. Працювали понад 100 робітників під орудою Ахрама Кельмана з Одеси. Це була коштовна будова – темно-коричневу глянцуровану черепицю привезли з Голандії (у наш час вона зникла і десь осіла на палаці сучасного олігарха), інші будівельні матеріали – з Англії, Шотландії, Латвії, інших країн. Вдова Шувалова жила довго й охоче влаштувала розваги для багатих друзів. Водночас була меценткою й під час війни з Японією їздила на фронт, де влаштувала за свої гроші шпиталь для поранених воєнків. Вона мала 91 рік віку, коли померла у Франції.

(Закінчення на стор. 18)



СВОБОДА

Пам'ятаймо
про
Україну!

Газета заснована у 1893 році

Видає Український Народний Союз

Головний редактор: Рома Гадзевич

Редактори: Левко Хмельковський, Петро Часто

FOUNDED IN 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays by the Ukrainian National Association, Inc. at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054

☎ (973) 292-9800

E-mail: svoboda@svoboda-news.com

Fax (973) 644-9510

Website: www.svoboda-news.com

Postmaster, send address changes to:

Svoboda, P. O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Передплата: \$90.00 на рік, \$50.00 на півроку.

Для членів УНСоюзу – \$80.00 на рік, \$45.00 на півроку.

Електронна версія (www.svoboda-news.com) – \$40.00.

Чеки і грошові перекази виставляти на „Svoboda“.

Periodicals postage paid at Caldwell, NJ 07006 and additional mailing offices.

Адміністрація „СВОБОДИ“

Адміністрація / Оголошення	Володимир Гончарик ☎ (973) 292-9800 x 3040 Fax (973) 644-9510 E-mail advertising@ukrweekly.com
Передплата	Володимир Гончарик ☎ (973) 292-9800 x 3040 E-mail subscription@svoboda-news.com
Думки, висловлені в матеріалах, підписаних конкретним автором, не киче віддзеркалюють позицію редакції тижневика „Свобода“ або її видавця.	

Розпочалася кампанія Залізного Фонду Публікацій УНСоюзу

Рома Лісович

Впродовж і після нашого життя, нас пам'ятають за наші діла – за ті життя осіб, які ми торкнули і за ті справи, які ми просували. У світлі сказаного, хочемо подякувати жертводавцям і всім тим, хто підтримував новозаснований Залізний Фонд Публікацій УНСоюзу, яким керує Українська Народна Фундація (УНФ), котра є зареєстрована в Податковій Службі США як неприбуткова добродійна установа. Цей Залізний Фонд забезпечить і збереже майбутнє публікацій Українського Народного Союзу.

Почин цього нового Залізного Фонду Публікацій УНСоюзу відбувся 12 липня в Центрі Української Спадщини на Союзівці. Він збігається з ювілейними святкуваннями 125-ліття УНСоюзу. Це була чудова імпреза, яку спонзорувала УНФ. Від кожного проданого квитка вступу на цей гала-вечір, 50 дол. було призначено на Залізний Фонд. Додаткові пожертви та приречення надійшли від учасників та щедрих жертводавців. Досі зібрано 29.1 тис. дол. (як показано у нижчеподаному звіті).

Заохочуємо других осіб долучитися до цієї кампанії скласти свій дар-спадщину для цієї важливої справи. Гала-вечір був тільки початком. Ще багато потрібно для досягнення нашої мети – 5 млн. дол. для Залізного Фонду Публікацій УНСоюзу.

Впродовж цього віхового ювілейного року, особливе зосередження було на зростанні Залізного Фонду для публікацій УНСоюзу. „Свобода“, яка почала виходити в 1893 році – рік перед заснуванням УНСоюзу – є найстаршою постійно видаваною українською газетою у світі. Від свого створення, „Свобода“ постійно пропагувала створення національної організації, яка з'єднала б всіх українців в цій країні. Внаслідок цього засновано Український Народний Союз.

Комунікація була й залишається невід'ємною складовою частиною для єдності нашої спільноти. Англомовна газета УНСоюзу „Український Тиждень“ (The Ukrainian Weekly), яка видається від 1933 року, вкладає безцінний внесок для організованого громадського життя українців в Америці.

Публікації УНСоюзу мають за собою довгу історію поширювання інтересів України та українців через друковане слово. Хоч вони тепер можуть доставляти інформації в інших форматах, окрім паперового – головню електронно через свої веб-сторінки – все ж таки залишається потреба доброго писання, доброго редагування й доброго змісту. Залізний Фонд Публікацій УНСоюзу підтримуватиме цю мету: втримання якісної комунікації на майбутнє.

Ціллю фонду є створення сильної фінансової

бази для майбутнього. Зібрані гроші не є використані на поточні операційні цілі (для того кожна газета має пресовий фонд); натомість, метою Залізного Фонду Публікацій УНСоюзу є уможливити вкладеним грошам зростати з процентом і без відтягнень, щоб таким чином публікації стали самооплатними в майбутньому.

УНФ керуватиме цими зібраними дарами та вкладатиме їх на благо публікацій УНСоюзу. Мета 5 млн. дол. може бути амбітною, але кож-

ний долар числиться. За дальшими інформаціями, читачі можуть звертатися до скарбника УНФ Роми Лісович електронною поштою на адресу lisovich@unainc.org.

УНФ періодично видаватиме звіти про статус Залізного Фонду Публікацій УНСоюзу, щоб висловити подяку щедрим жертводавцям. Дякуємо задалегідь за Вашу підтримку!

Переклав Лев Іваськів

Donations/Pledges Received	Amount	Donations/Pledges Received	Amount
Ukrainian National Association	\$12,500.00	Donald and Gloria Horbaty	\$100.00
Self Reliance (NY) Federal Credit Union-New York	\$5,000.00	Alexandra and Roman Horodecky	\$100.00
Selfreliance UAFCU-Whippany	\$2,000.00	Mr. and Mrs. Andrij Hrechak	\$100.00
Anisa Sawyckyjj Mycak	\$1,000.00	Oksana and Harry Jashyn	\$100.00
Yuri and Nina Wedmid	\$600.00	Swiatoslawa and Stefan Kaczaraj	\$100.00
Ukrainian Federal Credit Union Rochester NY	\$500.00	Christine and Yarema Kochan	\$100.00
KLK Ukrainian American Sports Club	\$500.00	Andriy and Christa Kozak	\$100.00
Taras Petrynenko	\$500.00	Mr. and Mrs. Lemishka	\$100.00
Kurtis and Alia Babczenko	\$300.00	Anisa and George Mycak	\$100.00
Zenon Diaczuk	\$300.00	Vera and Yuriy Popel	\$100.00
Irene Jarosewich	\$300.00	Bohdanna and Bohdan Puzyk	\$100.00
Mishmash Catering	\$250.00	Mr. and Mrs. George Stakhiv	\$100.00
Julianne and Antin Galonzka	\$250.00	Natalya and Yuriy Symczyk	\$100.00
Ukrainian Catholic Education Foundation	\$200.00	Valentyna and Bohdan Tabaka	\$100.00
Lubomira B. Edlund	\$200.00	Luba and Geoge Walchuk	\$100.00
SUMA Federal Credit Union, Yonkers	\$150.00	Andrew and Marta Zwarycz	\$100.00
Bohdanna and Bohdan Vitvitsky	\$150.00	Ukrainian National Association	\$100.00
Ulana Diachuk	\$150.00	Adia and Orest Fedash	\$100.00
Severyn Palydowycz	\$150.00	Walter Clebowicz	\$50.00
Oksana Drybushar	\$150.00	Marie Duplak	\$50.00
Christina Trojan-Masnyk	\$100.00	Lubomira B. Edlund	\$50.00
George and Alexandra Rakowsky	\$100.00	Natalka Girardi	\$50.00
Roman Ferencevych	\$100.00	Junas Natalka	\$50.00
Mary Tomorrow	\$100.00	Rev. Ivan Kaszczak	\$50.00
Roman Danyliw	\$100.00	Myron Kolinsky	\$50.00
Nancy and Michael Bohdan	\$100.00	Lida Leschuk	\$50.00
Oleh and Valentina Babksi	\$100.00	Roma Lisovich	\$50.00
Stefan Bihun	\$100.00	Halia Lodynsky	\$50.00
Kyiv Mohyla Institute Foundation	\$100.00	Taras Sochan	\$50.00
Mr. and Mrs. Dashewytz	\$100.00	Bohdan Sova	\$50.00
Anna and Val DeVassal	\$100.00	Oksana Stanko	\$50.00
Roma and Andrew Hadzewycz	\$100.00	Marta Zahalak	\$50.00
Chrystine and Jerry Hanafin	\$100.00	Tom Hawrylko	\$50.00
Zirka and Orest Hanas	\$100.00		
		Total	\$29,100.00

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

„Свобода“ – духовний флагман української діаспори

Вже кілька років одна з найкреативніших газет чисельного українського племені „Свобода“ друкує дописування, які зачіпають найважливіші питання гуманітарного життя Новгород-Сіверщини та не є пересічними для всієї України. Йдеться про історію, культуру, мистецтво, відновлення духовних святинь. Знайомлячись з кожним свіжим числом авторитетного закордонного видання про українську спільноту, обов'язково відчуваєш силу та перспективу великої нації, котра відроджує свій незборимий дух від 1991 року!

Отож, здається, справедливою стане згадка, як у 1990-ті роки, коли тільки ми познайомилися з газетою „Свобода“, тижневик із Америки одразу став поважним україномовним виданням для нашої родини. З часом ми навіть змогли наживо познайомитись з героями публікацій, особливо тісні зв'язки підтримували з відомою меценаткою та благодійницею, палкою патріоткою України д-р Марією Фішер-Слиж з Торонто. У „Свободі“ 20 жовтня цього року був спомин про славну українку.

У процесі першої хвилі переселенців із Укра-

їни за океан наші співвітчизники поспішили заснувати газету. Прості люди, які навечно закарбували в своїй свідомості потребу щоденно пам'ятати про рідну землю. Так і з'явилась стараннями українського священика Григорія Грушки газета „Свобода“. І ось минуло 125 років, а видання вперто йде шляхом, визначеним батьком-засновником.

„Свобода“ – розкішний часопис. Він вабить думаючого читача. І не тільки форматом, поліграфією чи збереженням „репресованим“ Харківським (1928 рік) правописом. Творіння ініціативних та творчо обдарованих журналістів захоплює високо професійним підходом до справи зовсім невеличкого колективу редакції. Того інтелектуального гурту, який, змінюючись у поколіннях від 1893 року, так і не призупиняв випуск цього українського скарбу з американського континенту. Це гідний чин українського духу. Особливо, якщо пригадаємо перипетії ХХ ст. з його руйнівними катаклізмами планетарного масштабу. І перш за все дві світові війни.

Разом з тим, за всіх часів та обставин газета „Свобода“ – духовний флагман української

діаспори, жила, працювала, розширюючи коло друзів та гуртуючи навколо себе відданих приятелів. Ось і зараз, коли киплять бурхливі течії, часопис не падає духом, а його передплатники не полишають свого надійного друга.

А електронний архів „Свободи“ – це унікальне джерело інформації з історії українства. Він налічує понад 23 тис. чисел газети включно з першим, яке вийшло 15 вересня 1893 року, близько 100 альманахів УНСоюзу, добірку дитячого журналу „Веселка“, книжки, що видавалися друкарнею „Свободи“.

І дарма, що нам складно передплачувати паперовий носій креативного тижневика з українського світу. Насичене на події електронне видання, яке нам надсилає редакція „Свободи“, щотижня дарує потужний інформаційний кольорит з захоплюючим та багатющим електронним архівом.

Успішного вам життя в океані подій, дорогі українці-творці всесвітньо відомого тижневика „Свобода“!

Борис Домоцький,
Новгород-Сіверський

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

Вахтанг Кіпіані представив книгу про Василя Стуса

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ. – Книгу „Справа Василя Стуса“ презентував філядельфійській громаді 15 жовтня на форумі Релігійного Товариства Українців Католиків „Свята Софія“ США та Осередку праці Наукового Товариства ім. Шевченка у Філядельфії автор видання Вахтанг Кіпіані. На майже 700 сторінках книги зібрані матеріали другої кримінальної справи, яку радянська каральна система ініціювала проти Василя Стуса в 1980 році.

В. Кіпіані зібрав матеріали, які пояснюють як і за що судили українського дисидента, який уже не вийшов живим із табору. Це переважно матеріали колишнього архіву КГБ Української РСР, які донедавна були закриті, проте з 2015 року згідно закону про декомунізацію стали доступними для загалу.

Наразі це комплекс документів, які показують історію в деталях, оцінках, свідченнях, експертизах, довідках. Загалом – це шість томів кримінальної справи. Частина видання – інтерв'ю, публіцистичні твори, що допомагають пізнати п'ять років життя В. Стуса з



Упорядник книги „Справа Василя Стуса“ Вахтанг Кіпіані. (Фото: Стефан Фартушок)

моменту засудження влітку 1980 року до смерті у вересні 1985 року. Серед них – 12 записів з таборового зошита, у яких змальовано історії спів'язнів. Як зазначив упорядник, „у цьому і є героїзм Стуса – розповідати не тільки про себе“.

В. Кіпіані свідомо обрав для роботи матеріали другого процесу над В. Стусом, коли його судили не за поетичну творчість, а за громадянську позицію проти совєтської системи, яку дисидент вважав „фашистською“.

„У цьому томі Василь Стус – людина, яку карають, бо він українець, бо він любить людей, бо він бореться за право жити іншим людям“, – сказав історик. За словами В. Кіпіані, судовий процес був „театром абсурду, в якому кожен грав свою роль“.

Окрему увагу доповідач присвятив системі захисту В. Стуса, наголосивши на пасивності адвоката Віктора Медведчука, який чітко виконував вказівки влади. Як повідомлялося раніше, В. Медведчук в судовому режимі вимагав заборонити продаж книги „Справа Василя Стуса“, адже побачив у ній „образу своєї чести, гідності та ділової репутації“.

Видання отримало чимало нагород, зокрема персональну відзнаку директорки „Форуму видавців“ у Львові Катерини Шевченко. 15 жовтня, за значний внесок у збереження та популяризацію української історії, упорядник книги В. Кіпіані отримав премію ім. Леся Танюка „За збереження історичної пам'яті“.

Товариство „Свята Софія“ США

Пластуни приїхали на „Вікенд вмілостей“

Таля Даниш

ІСТ-ЧЕТГЕМ, Нью-Йорк. – Станція Нью-Йорк 27-29 вересня знову влаштувала традиційну прогулянку „Вікенд вмілостей“ на оселі „Вовча Тропа“. Ця прогулянка, організована осередком старших пластунів з Нью-Йорку, була започаткована 10 років тому.

На найпершому „Вікенді вмілостей“ було лише 10 учасників віком 11-17 років і п'ять виховників від 18 років і старших. З кожним роком популярність прогулянки зростає і все більше пластунів приїжджає для того, щоб випробувати свої вмілості, побачити своїх друзів з інших станиць та провести час в чудовій природі.

Цього разу відбувся найбільший „Вікенд вмілостей“, на який приїхали 100 пластунів з юнацтва, 25 старших пластунів, які були виховниками, і 10 сеньйорів, як опікуни і викладачі на декотрі вмілості.

Юнацтво мало змогу вибрати три вмілості з п'ятьох запропонованих: автосправа, фотографія, перекладацтво, легка атлетика



Учасники „Вікенду вмілостей“ на пластовій оселі „Вовча Тропа“. (Фото: Таля Даниш)

і стрільня з рушниць. Найстарша група пластунів, розвідувачі, мали окрему програму пополудні.

Щоб усе успішно відбулося, старші пластуни Адя і Максим Магуни, голови „Вікенду вмілостей“, почали підготовку ще задовго до початку літа. Під час „Вікенду вмілостей“ команда складалася з трьох старших пластунів: комендант Мак-

сим Магун, бунчужний Лесик Мартинець і писар Андрій Шматолоха. Старшопластунаський курінь „Хмельниченки“ провадив програмою, а старшопластунаський курінь „Чортополохи“ забезпечив дуже смачну кухню. Батьки і сеньйори опікувалися юнацтвом і провадили дві вмілості. Медичною опікою займалися д-р Ігор Магун і медич-

на сестра Леся Магун.

У п'ятницю почали з'їжджатися пластуни з шести станиць, в суботу всі брали активну участь в програмі, а вже в неділю одержали посвідки про вмілості разом з відзнаками. Погода була чудова – тепла і сонячна вдень, з сяючими зірками на небі вночі. Пластуни поїхали додому захоплені.



Учасники навчання зі стрільби.



Почалися біги з легкої атлетики.



Трибуна Українського Народного Союзу

УНСоюз святкує 125 років: Фотофакт з історії, 1979



На цій фотографії з 1979 року бачимо дружину бейсболу, названу „Ukes”, яку спонзорував 113-ий Відділ Українського Народного Союзу в місті Дері, Пенсильванія. Дружина була зорганізована у 1970 році 113-им Відділом

УНСоюзу. У грах Ліги молоді під час літа 1979 року, „Ukes” виграли 25 разів і здобули чемпіонат. Як писав д-р Мирон Куропась в „Українському Тижневику” („The Ukrainian Weekly”): „Ця дружина стала гордістю УНСоюзу”!

На веб-сторінці УНСоюзу читачі можуть переглянути фотоархів з історії організації. Фотоархів доповнюється і удосконалюється. Загляньте тут: unainc.org/una/the-una-is-125-years-old/.

LONG TERM ANNUITIES

4.00%*
9 YEAR

CALL US TODAY!
888-538-2833

3.75%*
7 YEAR

3.25%*
5 YEAR

*FIRST YEAR RATE
ALL ANNUITY RATES
SUBJECT TO CHANGE
NOT AVAILABLE
IN ALL STATES

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, INC.
2200 ROUTE 10, PARSIPPANY, NJ 07054 • WWW.UNAINC.ORG

INSURING OUR COMMUNITY
125 YEARS



SELF RELIANCE NEW YORK
Federal Credit Union

САМОПОМІЧ - НЬЮ ЙОРК
Федеральна Кредитова Кооператива

Працюємо для української громади з 1951 року!!!

Вперше купуєте будинок?

Перший внесок тільки

10%
No PMI



Відсоткові ставки від:

3.11% APR*

SRNYFCU NMLS# 699320

***на кредити з фіксованою ставкою**



Наші контакти:

MAIN OFFICE:

108 Second Avenue
New York, NY 10003
Tel:(212) 473-7310
Fax:(212)473-3251

ASTORIA:

32-01 31ST Avenue
Astoria, NY 11106
Tel:(718) 626-0506
Fax:(718)626-0458

LINDENHURST:

225 N 4TH Street
Lindenhurst, NY 11757
Tel:(631) 867-5990
Fax:(631)867-5989

UNIONDALE:

226 Uniondale Avenue
Uniondale, NY 11553
Tel:(516) 565-2393
Fax:(516)565-2097

KERHONKSON:

6329 Route 209
Kerhonkson, NY 12446
Tel:(845) 626-2938
Fax:(845)626-8636

Безкоштовно:(888) SELF-REL

Електронна пошта: Info@selfreliancenyc.org

Вебсайт: www.selfreliancenyc.org

* APR as of 8/16/19 listed above. APR based upon a \$350,000 mortgage amount with no application fee and no points. 10% down payment required; 1-4 family owner occupied; no points; no prepayment penalties. Rates may change at any time without prior notice. APR – Annual Percentage Rate is the cost of credit over the term of the loan expressed as an annual rate. APR shown here is based on the interest rates and certain closing costs & does not take into account other loan specific finance charges you may be required to pay.



Христина Соловій



Ансамбль Бандуристок Північної Америки (Фото: Христя Сизоненко)

Величним концертом...

(Закінчення зі стор. 1)

УНСоюзу – це свято усього американського українства.

Величний концерт розпочав танцювальний ансамбль „Шумка“ з Канади (хореограф Даг Рачинський, асистенти Таша Орисюк і Павло Олійник, музичний супровід Андрій Шуст).

Танцювальний колектив заснував 1959 року в Едмонтоні Честер Куц. Назва „Шумка“ – це нині призабуте українське слово, що означає „вихор“. „Шумка“ досі залишається єдиною в Канаді компанією професійного українського танцю. За час існування колектив гастролював у Тунісі, Японії, Китаї, звісно у Канаді та США. З особливим теплом згадують учасники колективу виступ в Україні. З ансамблем виступали на одній сцені провідні майстри сцени Джулія Ендрус, Кріс Пламмер, Андрея Бочелі та інші.

На концерті колектив показав хореографічну композицію „Традиції в русі“, яка включала танці Волині, Полісся, Лемківщини, Поділля, Закарпаття, Буковини.

У першому відділенні також виступив скрипаль-віртуоз Василь Попадюк, який виконав музичні твори з України та Америки, і солістка Христина Соловій, у репертуарі якої були її власні пісні (слова і музика), а також лемківські пісні „Гамерецький край“ і „Під облачком“, народна пісня „Несе Галя воду“ та її пісня „Стежечка“ на слова Івана Франка.

26-річна К. Соловій народилася у Дрогобичі, тепер живе у Львові, має альбоми „Жива вода“, „Тримай“, „Любий друг“. Виступ К. Соловій був її дебютом у Північній Америці. Вона співала під супровід чотиричленної музичної групи.

Друге відділення концерту заповнив своїм виступом Ансамбль Бандуристок Північної Америки, який подарував гостям свята твори Григорія Китастого „Гомін степів“, Олександра Білаша „Сину, качки летять“ (поезія Михайла Ткача, аранжування Валерія Лобка), „Алилуя“ (музика Леонарда Коена, аранжування Оксани Зелінської, слова Спілки Української Молоді у Великобританії), сюїту народних пісень „Сюїта Купала“ (аранжування Олега Махляя, скрипка – Роксоляна Шепко).

Ансамбль був заснований у 2015 році. Його провідниці Оксана Родак і Оксана Зелінська успадкували мистецтво гри на бандурі від матерів. В ансамблі грають 22 бандуристки.

Концерт завершила хореографічна композиція класичного „Гопака“ у виконанні 34-ох танцюристів „Шумки“ (хореограф Іван Пихлик, музика Геньо Звездецький).

На вечорі було представлено новозаснований Залізний Фонд Публікацій УНСоюзу, яким керує Українська Народна Фундація. Метою фонду є створення міцної фінансової бази для майбутньої діяльності у площині інформації.

Ведучий Р. Гірняк подякував голові Комітету з

відзначення 125-річчя УНСоюзу Богдані Пужик та членам комітету, у якому працювали Надія Фолк, Рома Гадзевич, Р. Гірняк, Ірена Ярославич, Святослава Качарай, Мирон Колінський, Рома Лісович, Євген Осідач, Євген Щерба, Таня Солтис, Оксана Станько, Юрій Симчик, Марія Люба Вальчук.

До свята випущено ошатний буклет, у якому вміщено вітання С. Качарая, програму концерту, розповіді про його учасників, нарис Головного редактора газет УНСоюзу Р. Гадзевич з історії УНСоюзу, перелік спонзорів, численні вітання друзів УНСоюзу.

Мистецьке оформлення програмки, як і оголошень ювілейного концерту, – Н. Фолк.

Слово Президента УНСоюзу

Текст вступного слова Президента/Головного Виконавчого Директора Стефана Качарая, яке було поміщене в програмці святкового концерту з нагоди 125-річчя Українського Народного Союзу.

Зі щирою вдячністю кожному членові нашого великого і самовідданого союзного братства, з найглибшою повагою до усіх наших активістів з минулих поколінь, починаючи від незабутніх піонерів-засновників, з сердечним почуттям до нинішніх наших трудівників-організаторів – маю честь проголосити знаменитий факт: Українському Народному Союзові – 125 років! Вже сама ця цифра свідчить про неординарну, особливу історію!

Оскільки ця історія досить добре відома, бо повторювана з кожним черговим ювілеєм, то нині зосередьмо нашу увагу на тих фундаментальних аспектах життя найстаршої і наймасовішої у США української організації, котрі дають нам підстави вважати, що 125річчя УНСоюзу – це свято всього американського українства.

Ось перший з цих аспектів. Процес становлення і розвитку УНСоюзу був невід'ємною частиною найглибшої інтеграції українців в американське суспільство. З УНСоюзом безпосередньо пов'язані визначні особистості, що своїми талантами і трудами збагатили прибрану батьківщину наших дідів і прадідів. Українське прізвище побачимо у космонавтки, у конструктора „Аполлона“, в автора революційного винаходу в технології ІВМ, у вчених зі світовими іменами – математиків, економістів, хеміків, істориків, лінгвістів, літературознавців, у популярних артистів Голівуду, у визначних співаків і музикантів.

Аспект другий. Усі наші 125 років за своїм змістом, за сотнями і тисячами спеціальних проєктів і незліченною кількістю зв'язків з матірною землею, за повсякчасною турботою про неї і відповідальністю за її долю – глибоко проукраїнські. Ми дихали одним повітрям з Україною в найтяжчі часи її історії, ми завжди розуміли її обставини, й ніколи не були байдужими до її потреб і надій. Тому, у певному сенсі слова, наш нинішній ювілей – це також свято України.

І третій аспект – професійний: ні таке довге життя УНСоюзу, ні його успіхи не були б можливі без здатності постійно навчатися, засвоювати все новіший час, уміти відповідати на його виклики. Без зайвої скромності кажу: ми це змогли! Дорогі члени і членки Українського Народного Союзу, – міцного здоров'я і щастя! З новими силами і з Божою поміччю – до нових завдань і нових звершень!



Василь Попадюк



„Шумка“ показала хореографічну композицію „Традиції в русі“.

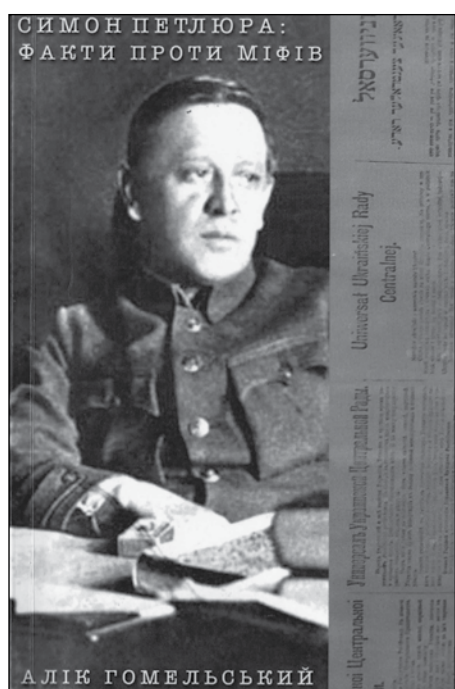
НОВІ ВИДАННЯ

Єврейський письменник боронить Петлюру

Левко Хмельковський

Алік Гомельський. „Симон Петлюра: факти проти міфів“. Колумбія, Савт Каролайна. Art & Science. 2018, 106 стор.

У передмові до іншої своєї книги „Історія: невивчені уроки“ Алік Гомельський написав: „Сьогодні соціальні мережі є наймогутнішим засобом поширення інформації в суспільстві – причому як правдивої, так і помилкової (у тому числі хибних думок, штампів і навмисної дезінформації). Ця книга – багато в чому результат моїх інтернетних публікацій у пошуках істини серед океанів брехні. Доки ми не витрясемо скелети зі своїх шаф, ми не зможемо очиститися від бруду минулого. Зараз настала унікальна мить, щоб знайти істину і об'єднати наші зусилля в бороть-



Книга Аліка Гомельського.

бі зі злом. Злом, яке, змінивши вивіску, знову піднімає голову й уже починає збирати свій кривавий урожай на вулицях і площах, у полях і в горах, на морі й у небі... Найголовніше – не боятися. Страх паралізує і знищує наші душі, заважаючи нам жити“.

Ця заява повністю стосується й книги А. Гомельського „Симон Петлюра: факти проти міфів“. Мушу визнати, що молодий письменник єврейського походження не виявив особистого страху ні перед усе ще активними спадкоємцями більшовизму, ні перед своїми одноплемінниками, які за багато років просяклися уявленням про український антисемітизм. Мене їхня позиція особливо ображає, тому що моя мама рятувала єврейських дітей і за це вшанована у Єрусалимі. А коли б сталося лихо, то нас розстріляли б разом з тими дітьми. Мені приємно, що А. Гомельський узяв під захист саме Симона Петлюру, на якого більшовики начепили стільки вигаданих звинувачень, що вже й вільного місця у його життєписі немає.

Найсильніше у книзі є те, що автор спирається на численні історичні документи. І з них видно, що це московські більшовики намагалися посварити євреїв з українцями, ініціювали погроми, аби зашкодити молодій державі, влаштувати безлад, викликати осуд в інших країнах. І це їм вдалося. Для чвар використовували також самих євреїв з числа особливо збільшених.

С. Петлюра це передбачав. 26 серпня 1917 року на посаді Генерального секретаря УНР з військових справ він писав у наказі: „На занапащеній нашій землі ще залишився сморід конаючого звіря-ворога. Йому було мало чесної

крові вояцтва, йому захотілося ще крові невинної ні чому неповинного населення. Темні люди, чорносотенці і червоносотенці (одна темна згряя), різні провокатори повилазили зі своїх закутків і розпочали ганебну працю на іншому ґрунті. Вони завзято снують своє ганебне павутиння провокації, викликаючи погроми єврейської нації й часом підбурюючи на це страшне діло й деякі несталі елементи нашого війська“.

У листопаді 1917 року С. Петлюра звертався до війська: „Не допускайте погромів і безпорядків, а якщо ви їх допустите, то ви ганьбою покриєте славне ім'я українського війська“.

Автор наводить записаний єврейською мовою звіт про зустріч 17 липня 1919 року єврейських діячів з С. Петлюрою, котрі заявили: „Наша партія стоїть на старовиннім погляді, що єврейська демократія нарівні з українським народом заінтересовані в самостійності вільної України. На той шлях ми кличемо широкі єврейські маси й організоване єврейське робітництво“.

В уряді УНР численні вагомі посади мали євреї, багато євреїв воювали в Українському війську. Їхні прізвища є у книзі.

Але бандити не слухали закликів С. Петлюри. Погроми і вбивства ширилися. На згаданій зустрічі єврейські провідники заявили С. Петлюрі: „Боротьба уряду з погромами не дала ще належних наслідків. Жахлива картина Проскурівської та Фельдштинської різні утворила у єврейського населення переконання, що ваш новий наступ може принести ті самі муки. Перший раз заняття міста Ориніна вашою військовою частиною в травні місяці тільки підтвердило



Могила Симона, Ольги і Лесі Петлюрів у Парижі. (Фото: Левко Хмельковський)

жах єврейського населення. Оригинський погром страшний не кількістю жертв, а своєю дикістю і садизмом. Коли якийсь отаман оголює бороду єврею і примушує його проковтнути її, коли інший отаман примушує старуху 70 років танцювати круг трупа її забитого сина і при цьому співати „Ще не вмерла Україна“ – це погром не фізичний, а моральний, це погром споганюючий почуття людини, а такі отамани далеко козаків не поведуть“.

С. Петлюра змінив умовляння на карі. Восени 1919 року були розстріляні за погроми чотири особи в містечку Вахнівка Липовецького повіту, 83 погромники на станції Христинівка, п'ять погромників у Тальному. Цей перелік у книзі значно довший. Був розстріляний і організатор Проскурівського погрому 15 лютого 1919 року (вби-

(Закінчення на стор. 15)

Тема видання – Великий терор

Георгій Лук'янчук

Сергій Шевченко. „Наган-країна“. Київ. Видавництво „Український пріоритет“. 2019. 128 стор.

Секретар Національної спілки журналістів України Сергій Шевченко поповнив творчий доробок збіркою публіцистики „Наган-країна“. Загалом це п'ята книжка історичної тематики, видана автором-дослідником від початку 2000-их років.

Дебютував він твором „Українські Соловки“ (співавтор історик Дмитро Веденєєв) і переміг у конкурсі. Відтоді багаторічна праця мистця втілена в серію науково-історичних досліджень: „Архіпелаг особливого призначення“, „Розвіяні міти. Історичні нариси і статті“, „Соловецький реквієм“ та інших.

Твори С. Шевченка відзначена нагородами Держкомтелерадіо України, Українського фонду культури, Київської міської адміністрації. Торік він став лавреатом премії ім. Івана Франка за публікацію „Рік жертв Великого терору: вшануємо пам'ять репресованих“.

У новій збірці „Наган-краї-

на“ йдеться про Великий терор 1930-их років і масові розстріли політ'язнів Соловецької тюрми, українських патріотів, інтелектуальної еліти нації: Валер'яна Поліщука, Павла Филиповича, Євгена Черняка, Григорія Вакара, Петра Демчука, інших співвітчизників, страчених у північних краях. У книжці є нарис про поета Олексу Влизька, якого як і Григорія Косинку, Костя Буревія, Івана й Тараса Крушельницьких, Дмитра Фальківського стратили в грудні 1934 року.

Злободенності виданню додає його перша частина – „За нашу свободу“, в якій йдеться про війну на сході України, розв'язану сусідньою державою-агресором, де знову запанував неосталінський режим Володимира Путіна.

У вступній статті автор наводить співзвучну його думкам цитату з фотопоеми харківського журналіста Леоніда Логвиненка „Танго білих лисиць“: „Здається, слово війна застряло у нас в горлі, й ми ніяк не можемо вимовити його. Кажемо: „Операція антитерористична, об'єднаних сил“, але не війна. А коли врешті-решт вичавлюємо з себе це слово, то обов'язково дода-



ємо – „гібридна“, щоб надати теперішній війні якоїсь нібито нової якості. А вона, війна, така ж як і сотні років тому, – національно-визвольна!“.

С. Шевченко зазначає: „У книзі домінують дві теми – війна, розв'язана 2014 року і Великий терор 1937-1938 років. На черзі наступна тематична збірка. У ній будуть ілюстровані статті, кольорова вкладка-фотоальбом, оновлений „Український список Сандармоху“.

Принагідно слід нагадати, що пошуковець Юрій Дмитрієв, який відкрив і дослідив Сандармох, нині

перебуває під вартою в Петрозаводську: відомого громадського діяча мордують як і в 1937-1938 роках.

С. Шевченко підтримує дослідника, публічно виступає на його захист і черговою своєю книжкою-дослідженням на правду є справжнім активним продовжувачем подвижницької справи Ю. Дмитрієва – справи як ніколи потрібної суспільству сьогодні.

Георгій Лук'янчук – голова Міжнародного громадського об'єднання „Соловецьке братство“.



Вітати Осені

ВІДКРИЙТЕ ДЛЯ СЕБЕ
НАШІ ПЕРЕВАГИ

VISA

Переказ балансів та нові покупки

1.99%^{APR*}

протягом 6 місяців

БЕЗ ОПЛАТИ ЗА ПЕРЕКАЗ БАЛАНСУ



виповніть аплікацію на SELFRELIANCE.COM

Відкрийте нову «Selfreliance» Visa® кредитну картку або використовуйте вже існуючу з 12 жовтня 2019р. по 30 листопада 2019р. та отримайте спеціальну відсоткову ставку 1,99% APR* на будь-який переказ балансів і нові покупки протягом 6-ти місяців.

ДЛЯ ВЛАСНИКІВ НОВИХ ТА ІСНУЮЧИХ «SELFRELIANCE» VISA® КРЕДИТНИХ КАРТОК.

*APR = Annual Percentage Rate. Transactions completed 10/12/2019 through 11/30/2019 will receive 1.99% APR for 6 months from date of transaction. Finance charges will begin accruing on date of transaction. After the promotional time frame expires, remaining balance will migrate to the standard APR applicable on Selfreliance VISA® accounts. The current APR is 14.9% for Visa® Classic credit card and 9.9% for Visa® Platinum Preferred credit card. Qualification is based on an assessment of individual creditworthiness and our underwriting standards. For further information, please call toll free 1.888.222.8571. All SFCU loan programs rates and terms are subject to change at any time without notice.

EQUAL OPPORTUNITY LENDER



Home Office: 2332 W. Chicago Ave., Chicago IL 60622, 773-328-7500



5000 N. Cumberland Ave., Chicago, IL 60656
136 E. Illinois Ave. #100, Palatine, IL 60067
302 E. Army Trail Rd., Bloomingdale, IL 60108

773-589-0077
847-359-5911
630-307-0079

734 Sandford Ave., Newark, NJ 07106
558 Summit Ave., Jersey City, NJ 07306
60-C N. Jefferson Rd., Whippany, NJ 07981

973-373-7839
201-795-4061
973-887-2776

26495 Ryan Rd., Warren, MI 48091
11838 Jos. Campau, Hamtramck, MI 48212
7345 Orchard Lake Rd., West Bloomfield, MI 48322

586-757-1980
313-366-0055
248-487-0330

SELFRELIANCE.COM

ПОДІЇ В УКРАЇНІ

Пригадали заснування Народного Руху України

Георгій Лук'янчук

КИЇВ. – 30 років тому, 8-10 вересня 1989 року, в актовій залі Київського політехнічного інституту відбулися установчі збори Народного Руху України (НРУ) за пере-

будову. Це була перша громадсько-політична сила, яка стала альтернативою Комуністичній партії.

Про те, як відбувалася ця подія, розповіли учасники відзначення 30-річчя НРУ 10 вересня у Центральному будинку художника



Ветерани Народного Руху України (зліва): Іван Заєць, Василь Куйбіда, Олександр Гудима, Микола Порівський та інші на урочистостях у Будинку художника.



Активісти Народного Руху України – ветерани бойових дій на сході України. (Фото: Георгій Лук'янчук)

Києва відомі громадсько-політичні діячі Василь Куйбіда, Іван Заєць, Олександр Гудима, Микола Порівський, Йосип Зісельс, Віктор Кулинич, Василь Марущинець, Ніна Матвієнко, Михайло Ратушний, Володимир Яворівський, Віктор Кривенко та інші ініціатори й активісти установчого з'їзду НРУ.

Комуністична влада чинила запеклий опір проведенню установчого з'їзду НРУ. Коли настав час проводити з'їзд, його організаторам категорично не давали приміщення. Вони були готові проводити з'їзд у Литві, але Левко Лук'яненко сказав:

(Закінчення на стор. 19)

У Кропивницькому відкрили книгарню „Є“



Проф. Григорій Клочек (праворуч) на відкритті книгарні „Є“. (Фото: MoeMisto.ua)

Світлана Орел

КРОПИВНИЦЬКИЙ. – На День міста 21 вересня на одній з центральних вулиць відкрилась книгарня „Є“. Свого часу у місті було понад 20 книгарень. Залишився „Книжковий світ“. Тож поява у місті нової книгарні – подія непересічна. Тим більше, що мережа книгарень „Є“ давно відома в Україні і відрізняється від інших тим, що пропонує насамперед українські видання, а також книги англійською, французькою, російською та іншими мовами.

Перша книгарня „Є“ відкрилася у Києві наприкінці 2007 року. Уже через рік на форумі видавців у Львові її назвали книгарнею року, найкращою в Україні. Вона відразу стала своєрідним культурним центром, де відбуваються зустрічі з письменниками, презентації, читацькі конференції. У травні цього року працювало вже 32 книгарні у 15 містах України.

Першу зустріч у книгарні провів доктор філологічних наук, проф. Григорій Клочек, який говорив про зниження зацікавлення до книги, обмеження годин вивчення літератури у школі. Професор відверто визнав, що літературні критики не виконують свою суспільну функцію, хоча існує велике поле для літературознавчих досліджень.

Саме у цей час, коли відкрилася у місті книгарня „Є“, на порталі „Мова“ було оприлюднено спомин про те, як великороси рівно 100 років тому знищували українську книгарню у Києві: „На Безаківській вулиці у Києві (нині Симона Петлюри), була чудова книгарня. Вона відчинила свої двері ще у 1899 році. Це був справжній центр українського національного життя. Завідувачем книгарнею весь час залишався Василь Степаненко. За словами Євгена Чикаленка, він 20

(Закінчення на стор. 18)

Лісівники відроджують криниці



Відновлена криничка біля села Виграєва. (Фото: Олександр Костирко)

Олександр Костирко

КОРСУНЬ-ШЕВЧЕНКІВСЬКИЙ, Черкаська область. – Обласне управління лісового та промислового господарства узялося за оновлення старовинних криниць, які пов'язані з козацьким рухом, з чумакуванням, коли возами перевозили сіль з Криму.

З роками криниці руйнувались, джерела заростали. Уже повернуто до життя багато криничок. Одну з них відновили лісівники Корсунь-Шевченківського біля села Виграєва.

За переказами, поблизу школи було джерело зі смачною кришталево-чистою водою. Понад 100 років тому дід Вакула, нащадок правдивого козацького роду, викопав на цьому місці криницю. Майже все село приходило сюди, аби напиться та набрати з собою доброї води. З часом сама криничка занепала, а вода в ній замулилася.

Лісівники очистили воду, обклали зрубом, проклали стежку та встановили поблизу стіл і лави. Місцеві жителі знову ходять сюди

по воду, яка вже має присмак історії, дякують лісівникам за турботу, можливість відпочивати в лісі.

„Облаштування та підтримка у належному стані лісових джерел та криниць – це один із важливих напрямків нашої роботи, в цьому маємо підтримку місцевих громад. На жаль, з кожним роком якісна питна вода стає все більшою рідкістю, а якщо вона ще й має свою давню історію, то наш безпосередній обов'язок взяти кожний такий об'єкт під охорону“, – розповів головний лісівник Черкащини Олександр Дзюбенко.

Село Виграїв розташоване на лівому березі Росі. Заснували його ще у XII ст. з назвою Горохова Діброва. Але після перемоги козацько-татарських військ над поляками у Корсунській битві село перейменували у Виграїв. Село, яке в часи Хмельниччини було маленьким хутором, зараз доволі велике й розкидане схилами. У селі мешкає 1,330 осіб. Поблизу, у лісі, на березі Росі, розташовані численні оселі відпочинку.

МИСТЕЦТВО

Борщівські вишиванки – на виставці в музеї



Експонати виставки „Борщівська сорочка“.

Тетяна Будар

БЕРЕЖАНИ, Тернопільська область. – Краєзнавчий музей, Клуб бережанських вишивальниць та приватна колекціонерка Віра Матковська 23 серпня у виставковому залі краєзнавчого музею відкрили виставку „Борщівська сорочка“. Ведучою була голова Клубу вишивальниць Тетяна Дубіч.

Відома на Тернопіллі й за його межами шанувальниця вишиття В. Матковська вже чимало років є збирачем національного вбрання. Її колекція складається з 1,500 жіночих і чоловічих вишитих сорочок, запасок, спідниць, козушок, безрукавок.

Вона народилася в Гайсині на Вінниччині у багатодітній сім'ї. Після школи вступила до Київського технологічного інституту і в народному одязі ходила на лекції, до театру. У В. Матковської є ідеї щодо створення музею-студії вишивки, де діяли б виставкова зала та майстерня для всіх охочих оволодіти традиційними прийомами вишивання.



Майстер-кляса із борщівського вишивання. (Фото: Наталія Бойко)

Австралійці малювали на корі

Світлана Орел

КРОПИВНИЦЬКИЙ. – 24 вересня у обласному художньому музеї відкрили пересувну виставку аборигенного мистецтва „Старі майстри, що малювали на корі“, яку представило Посольство Австралії в Україні з участю Надзвичайного та Повноважного Посла Австралії в Україні Меліси О'Рурк.

На виставці представлені твори корінних австралійських художників ХХ ст., що малювали на корі. Цю техніку практикували аборигенні художники Арнемленда (північна територія Австралії) упродовж тисячоліть.

Оригінальна виставка малюнків на корі відкрилася в столиці Австралії кілька років тому. Міністерство закордонних справ і торгівлі Австралії та Національний музей Австралії розробили пересувну виставку репродукцій, які подорожують по всьому світу, щоб показати це незвичайне мистецтво ширшій аудиторії.

Пересувна виставка, що містить 10 репродукцій із поясненнями до них, розпочала свою подорож Україною у січні 2017 року в Києві і вже відвідала багато міст України.



Малюнки на корі австралійських мистців. (Фото: Настя Дзюбак)

Єврейський письменник...

(Закінчення зі стор. 12)

то 390 чоловіків, 309 жінок і 76 дітей) командир військової частини УНР отаман Іван Семесенко.

У книзі наведені численні телеграми С. Петлюри з наказами карати погромників, з вимогою „негайно розстрілювати провокаторів, що підбурюють козаків до єврейських погромів і повідомляти про це населення“.

Звісно, не лише С. Петлюра протистояв погромникам. Автор наводить факти, коли їх приборкували свідомі українські вояки. 23 серпня 1919 року в місті Погребище бандити влаштували погром, вбили 350 мешканців, але на захист міста став з вояками-галичанами комендант Супруненко.

13 березня 1919 року в Коростені вояки Червоної армії розпочали погром, але місто захистила армія С. Петлюри. В Лубнах у бою проти червоних погромників загинули 14 вояків, але українці оборонили євреїв. 18 листопада 1920 року в Проскуріві кінний полк „Чорних запорожців“ Петра Дяченка (похований на цвинтарі в Савт-Бавнд-Бруку, Нью-Джерзі) ліквідував погром, який влаштувала російська козача дивізія осавула В. Яковлева, і покарав погромників.

А. Гомельський наводить докази, що погроми були спровоковані більшовицькою Росією.

Під час зустрічі з С. Петлюрою єврейські провідники заявили: „Ми глибоко переконані і маємо досить фактів, що Житомирський і Бердичівський погроми виникли проти волі уряду. Зараз же після Житомирського погрому російські і польські чорносотенці хвалилися: „Задуманий погромний плян нам прегарно вдався і кінець Україні“.

В липні 1919 року Головний Отаман С. Петлюра у телеграмі „Жиди і Українська Республіка“ зокрема ствердив: „Євреї понесли не одну жертву на будівництво Української Незалежної Республіки. Головний Отаман знає факти, коли представників єврейського населення, яке допомагало нашому війську, лояльно підтримувало законну республіканську владу, вороги нашої держави – комуністи, більшовики розстрілювали, насилували жінок і дітей, чинили погроми єврейського населення і забирали останні матеріальні засоби для життя“.

У книзі докладно проаналізовано обставини вбивства С. Петлюри у Парижі і суду на вбивцю Самуїлом Шварцбардом. У Москві не забули, що 1920 року союзні армії Польщі та УНР під командуванням Юзефа Пілсудського і С. Петлюри завдали нищівного удару Червоній армії. У 1926 році Ю. Пілсудський знову очолив Польщу й у Москві злякалися нового союзу двох провідників. Про це написав польський історик Ян Яцек Бруський: „У травні 1926 року Пілсудський

повертається до влади і схоже саме в ці дні в Парижі гине Петлюра. Це не випадковість“.

Вбивство С. Петлюри стало ударом Москви по можливому польсько-українському союзові проти СРСР. І коли готували суд над убивцею, Народний комісаріят закордонних справ СРСР 18 січня 1927 року вислав до секретаря Центрального комітету Комуністичної партії України – тоді КП(б)У Лазара Кагановича особливо секретні директиви про підготування до процесу. Директиви мають 10 конкретних точок. Цікавою для істориків може стати сьома точка: „Не заперечувати проти виклику захистом в ролі свідка Винниченка, який неодноразово у своїх друкованих творах характеризував петлюрівський рух як авантюристичний, що нічого спільного з революційним рухом українських трудящих мас не має: він цілком покладає провину за організацію єврейських погромів на Петлюру“.

Автор книги у післямові заявив: „Я нікого не закликаю ідеалізувати Симона Петлюру: він, безперечно, як будь-яка людина, мав вади, припускався прорахунків, щось недооцінював, щось переоцінив, десь схибив. Але робити його цапом-відбувайлом за чужі злочини, а його ім'я – символом погромів, я вважаю величезною кривдою“.

А. Гомельський народився 1 серпня 1971 року. Живе в Гомелі, Білорусь.

ПЕРЕЖИТЕ І НЕ ЗАБУТЕ

Покохалися на Колимі

Світлана Орел

КРОПИВНИЦЬКИЙ. – У вересні виповнилось по 90 років мешканцям міста, подружжю Іванові та Любомирі Григоращенкам. Їх об'єднують не лише довгий вік, діти, онуки, правнуки, а й тяжкі випробування долі, яка звела їх за тисячі кілометрів від рідних країв.

Родина Добушовських у містечку Миколаїв Львівської області мала три гектари землі, ходила до церкви, відчувала, як і всі українці, зверхність тодішньої польської влади. Любомира була ще зовсім малою, коли в Україні почався лютий Голодомор.

Любомира пам'ятає, як мало не щодня діставали із льоху великі кошики з картоплею, щоб відправляти на допомогу голодуючим. У їхньому містечку люди збра-

ли цілий потяг продовольства для великої України. Тепер уже відомо, що влада свідомо не допускала таку допомогу до помираючих з голоду.

Коли настала радянська влада служби НКВД лютували. У їхньому містечку кілька десятків людей, яких підозрювали у зв'язках з ОУН, вивели за місто і піддали жакливім тортурам. Збереглися прізвиська замучених, нині на тому місці височіє пам'ятний знак з їхніми іменами. Під час війни Любомира вступила у молодіжну організацію Юнацтво ОУН.

Коли повернулися „совети“, молодь тримала зв'язок із загонами УПА, попереджала про облави. Любомира вступила до Львівського медичного інституту, але змогла закінчити тільки один курс. У жовтні 1948 року її арештували. Тоді у тюрму на Лонцького потрапили



Іван та Любомира Григоращенки із наймолодшими правнучками. (Фото: архів Григоращенків)

Святковий Базар

23-24 листопада 2019 р., 12-4 по пол.

На продаж вареники, голубці та домашнє печиво.
Продаж вживаного одягу, предметів домашнього вжитку та різдвяних прикрас по низьких цінах.

Щоби замовляти заздалегіть, тел. **973-546-2473**.
Принимаємо тільки готівку, без кредитних карток чи чеків.

St Mary's Ukrainian Orthodox Church,
73-81 Washington Ave, Clifton, NJ 07011



DNIPRO LLC.

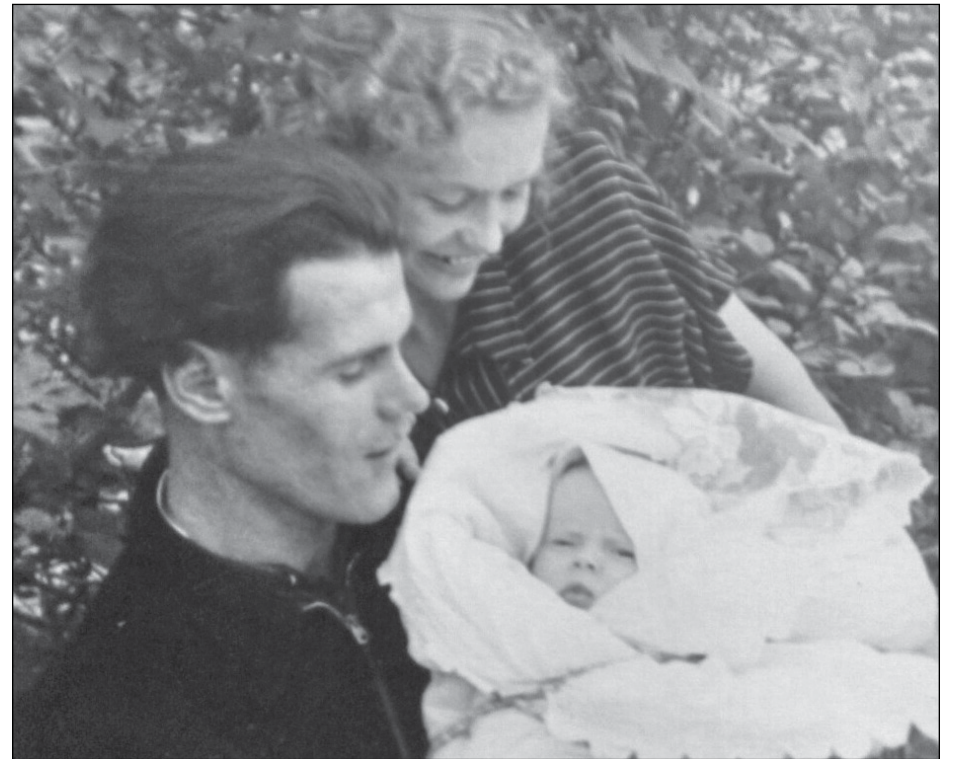
- Туристичні послуги: авіаквитки і візи в Україну та інші країни
- Грошові перекази у всі країни світу • Українські та європейські компакт-диски • Українські сувеніри та хустки
- Телефонні картки: 80 хвилин розмови за 5 дол.

ROSELLE, NJ
645 W. 1st Ave.
Tel.: (908) 241-2190
(888) 336-4776

CLIFTON, NJ
565 Clifton Ave
Tel.: (973) 916-1543

PHILADELPHIA, PA
1916 Welsh Rd., Unit 3
Tel.: (215) 969-4986
(215) 728-6040

**ПАЧКИ, АВТОМОБІЛІ
ТА КОНТЕЙНЕРИ
В УКРАЇНУ**



Подружжя Григоращенків на Колимі з первістком – Людмилою. (Фото: архів Григоращенків)

близько 500 викладачів та студентів медичного інституту. Вирок: 10 років виправно-трудова таборів.

Везли їх через увесь СРСР до Комсомольська-на-Амурі. Дуже тяжким був останній відрізок шляху – морем до Магадану на величезному трофейному кораблі, з борту якого зрізали напис німецькою і приклепали „Фелікс Дзержинський“. В'язнів повантажили у трюм. При цьому жодної медичної допомоги чи хоч трохи прийнятних санітарних умов. Любомира не сподівалася, що живою ще вийде на берег.

Через кілька років цей же корабель привіз у Магадан солдата строкової служби Івана Григоращенка. Йому, хлопцеві зі степового селища Велика Виска, так само гірким і тяжким був цей морський перехід. Єдина різниця – він мав право виходити на палубу.

Іван, хоч і був малим, але пам'ятає жахи Голодомору, бачив, як звозили трупи померлих односельців. Іван, живучи з дитинства у колгоспних нестатках та злиднях, розумів, що з них виведе тільки освіта. Після закінчення машинобудівного технікуму одержав направлення у Гомель. Звідти й призвали його до армії, до Магадану, а звідти – на колимську шахту Хеніканджі, де добували олово. Вони, солдати-підривники, закладали вибухівку, підривали породу, а дівчата-в'язні вантажили її на вагонетки, виштовхували нагору, там перевантажували і відправляли на збагачувальну фабрику.

Шляхи з ув'язненими ніде не перетинались. Солдати заходили у шахту, робили свою роботу і повертались на територію військової частини. Лише після цього у шахту спускались табірники. Любомира, як колишня студентка медичного інституту, трохи допомогала у медичному пункті. Якийсь час оформляла замовлення на вибухові роботи в конторі, а Іван

приходив забирати ті папери.

Світлі почуття наповнили їхнє одноманітне, сіре життя тихою радістю випадкових зустрічей, барвами надій, вищим смислом любови.

Її звільнили у 1955 році. Через якийсь час вони одружились, але мусіли залишатись у тих краях, бо Любомирі довго не оформляли документи на виїзд в Україну. Там, на Колимі, народилася старша донечка Людмила.

Із блаженною валізою та дитиною на руках вони повернулися на Кіровоградщину. Любомира влаштувалася на завод „Більшовик“, де працювала 20 років. Іван трудився на заводі „Гідросила“ 37 років.

Говорити про українство, плакати його могли тільки вдома, бо у всуціль зрусифікованому Кіровограді це викликало подив, підозру, а часом і зневагу. Та вони знаходили підтримку у дітях, внуках. Тепер уже у них і восьмеро правнуків.

На початку 1990-их років, коли піднялася хвиля національного відродження, вийшла до людей група колядників, учнів 35-ої школи, вихованців учительки української мови і літератури Людмили Куньової. Це було повноцінне дійство із піснями, побажаннями, примовками, жартами, Божою вірою у краще майбутнє України.

Люди дивувались: звідки ці діточки таке знають, хто їх навчив? А вчителька Людмила, що народилася на Колимі, знала усе це з дитинства, тож вчила дітей.

Друкарня
COMPUTOPRINT Corp.

Established 1972

Clifton, New Jersey

виконує друкарські роботи:

- книжки (в твердій і м'якій оправах)
- журнали (з експедицією, або без)
- канцелярські друки
- весільні запрошення (в укр. і англ. мовах)

**Ваші замовлення виконуємо
сумлінно, скоро і на час та
з 40-літнім досвідом!**

973-574-8800

Fax: 973-574-8887

e-mail: computopr@aol.com

ARKA

Вишиванки, хустки, нитки,
тканина до вишивання, рушники,
коралі, пояси, кераміка, різьба

89 East 2nd St., New York, NY 10009

Tel.: 212-473-3550

УКРАЇНЦІ У СВІТІ

В театрі – молодь України і Польщі

Олександр Костирко

ГОЛОВКІВКА, Кіровоградська область. – Вже другий рік поспіль учні Голоківського навчально-виховного комплексу стали учасниками міжнародного українсько-польського проекту. Цього разу коло друзів розширилося – окрім польських друзів з Торуня, в проєкті взяли участь школярі з Кропивницького.

Назва проєкту була мотиваційною – „З'являємось на афіші“. Тема – молодь і театр, сучасне театральне мистецтво і традиції класичного театру.

Розпочалася робота з візиту української молоді до Торуня, де проходив міжнародний фестиваль лазерних видовищ. Головним зав-

данням було створення спектаклю за космічними мотивами. Протягом п'яти днів йшли напружені репетиції і вже наприкінці їх перебування в Польщі спектакль був представлений публіці. Називався він „Планета РХ9“.

У другій частині проєкту, в Кропивницькому, було більше приділено уваги традиційному театральному мистецтву. Учасники побували на хуторі Надія, де колись жили і творили корифеї українського театру. І розпочалась робота над спектаклем „Лісова рапсодія“ за мотивами „Лісової пісні“ Лесі Українки. Цей спектакль був інакшим, бо це і пантоміма і хореографія. Глядачі в Кропивницькому і Голоківці були в захопленні від акторської майстерності та сценіч-



Сцена видовища „Лісова пісня“ в Атаманському парку села Голоківки. (Фото: Олександр Костирко)



Виступ учасників проєкту в школі Голоківки.

ної постановки спектаклю.

Завершальним і кульмінаційним моментом проєкту став театральний виступ в Атаманському парку в Голоківці. Театр на природі: лісові духи і мавки, русалки і лісові володарі, жива музика, вогонь, вода, танці – все це надовго запам'ятають учасники проєкту.

По закінченні були дружні обійми і сльози розставання, незабутні враження і несподіванки. Учасники показали, що всі вони хороші, добрі, талановиті люди, що кордонів між ними немає і разом можна зробити все.

Фінансувала проєкт Українсько-польська рада обміну молоддю.



Наукове Товариство ім. Шевченка в Америці
Українська Вільна Академія Наук
Український Науковий Інститут Гарвардського Університету
Український Інститут Америки

запрошують на

Міжнародну Конференцію з нагоди 200-ліття
з дня народження Пантелеймона Куліша (1819-2019)

Програма

Григорій Грабович

(НТШ-А/Гарвардський університет)

„Роль Пантелеймона Куліша в українській культурі“

Олесь Федорук

(Інститут літератури ім. Т. Г. Шевченка НАН України)

„Кулішезнавство сьогодні: стан, проблеми, перспективи“

Анна Процик

(УВАН/Міський університет Нью-Йорка)

„Вплив політичної думки ‘Молодої Європи’
на Пантелеймона Куліша і його побратимів“

Василь Івашків

(Львівський національний університет ім. І. Я. Франка)

„Фольклор у науковому та письменницькому дискурсі
Пантелеймона Куліша (1840–1850-ті роки)“

Андрій Даниленко

(Пейс університет)

„Про ‘пlohеньку мову’ та одного ‘російського ієзуїта’,
або про зародки біблійного стилю у мові Куліша“

Наукове Товариство ім. Шевченка в Америці

запрошує на доповідь

Доктора філологічних наук,
Професора

Валентини Хархун

(Ніжинський державний університет ім. Миколи Гоголя)

Експонуючи травму: меморалізація Голодомору в українських музеях

У доповіді йтиметься про те, як Голодомор представлений в українських музеях та виставкових проєктах. У ній розглядаються виставки в національних, державних, регіональних історичних та краєзнавчих музеях, обговорюються основні актори пам'яті та створені ними наративи про Голодомор. Основна увага приділяється еволюції державного наративу, що змінюється від фокусування на «трагедії», «травмі» та «жертві» на «опір», «протистояння» та «подолання комуністичного режиму». У підсумку авторка порівнює роль музеїв з іншими практиками меморалізації Голодомору, підкреслюючи виняткову місію музеєфікації у створенні державного наративу про український голод 1932-33 рр.

У суботу, 16 листопада 2019 року,
о 5-ій годині по пол.

в будинку НТШ
63 Fourth Ave (між 9-ою і 10-ою вулицями)
New York, NY 10003

У неділю, 17 листопада 2019 року
о 3-ій годині по пол.

в будинку Українського Інституту Америки
2 E 79th St, New York, NY 10075

ПОДОРОЖІ

У ліцеї готують гідне поповнення війська

Руслан Якобчук

27 липня я відвідав Київ, щоб побачитися з начальником Київського військового ліцею ім. Івана Богуна генерал-майором Ігорем Гордійчуком. Ми походимо з села Залізниця на Волині, але мене доля занесла у США, а він став військовим і в бою на Донбасі отримав важке поранення, медики вважали його стан безнадійним. У 2014 році він очолював загін спеціального призначення, командував операцією зі взяття під контроль стратегічної висоти Савур-могила.

Для знищення українського заго-ну було використано російську артилерію та заго-ни найманців з бронетехнікою, штурми Савур-могили відбувалися майже щодня. І. Гордійчук був неодноразово контужений, але позицій не залишив. Захисники Савур-могили перебували у повній ізоляції — до найближчого українського підрозділу було 40 кілометрів.

29 серпня група полковника І. Гордійчука разом з рештою оточених українських сил пішла на прорив. Під час руху по вантажівці, де перебували І. Гордійчук і сержант Сергій Стегар, було відкрито артилерійський та мінометний вогонь, у кузові стався вибух, автомобіль загорівся. І. Гордійчука у непри-томному стані та ще кількох бійців



Учні Київського військового ліцею ім. Івана Богуна.

полонили російські десантники. Полонених забрали, І. Гордійчука покинули помирати на полі. Однак він вижив, тривалий час проходив реабілітацію у США, де я відвідував його у Вашингтоні.

Військовий ліцей у Києві раніше був Суворовським військовим училищем в Чугуєві. На початку липня 1947 року училище було переведене до Києва. У 1992 році на його базі було створено військо-вий ліцей з трирічним терміном

навчання. Ліцей має свій навчально-оздоровчий комплекс, де дбають про фізичний стан учнів. Нині в ліцеї державним коштом навчаються 850 юнаків. Третина – діти військових, учасників війни та вимушених переселенців

Цього року військовий ліцей вперше приймав дівчат на навчання. І. Гордійчук розповів: „У ліцеї є 14 викладачів жінок-офіцерів. У нас служить Юлія Микитенко, яка була командиром розвідувального взво-

ду. Досвід навчання жінок-військо-вослужбовців заклад переймає у Військового інституту Київського національного університету ім. Шевченка, а також в арміях Польщі, Латвії та Естонії. У британській, американській чи ізраїльській арміях жінки виконують військовий обов'язок краще за чоловіків“.

Я поцікавився міжнародними зв'язками ліцея і дізнався, що саме 22 липня в ліцеї відбулась зустріч І. Гордійчука з британцями – командиром навчально-тренувальної операції „Орбітал“ полковником Майком Веймутом, капітаном Стівеном Шарпом та перекладачем штабу операції Іваном Мацюком. Обговорили співпрацю щодо вивчення англійської мови.

21 липня 10 найкращих ліцеїстів на запрошення Союзу литовських стрільців виїхали у міжнародний літній військовий табір до Литовської Республіки.

18 червня до ліцеїстів, які наразі перебувають у тренувальному таборі під Стокгольмом, вітав військовий радник Посольства України в Швеції полковник Сергій Гарбаренко.

Я залишив ліцей з твердим переконанням, що І. Гордійчук та його колеги готують надійне поповнення війська України.

Менвіл, Нью-Джерсі



Руслан Якобчук (зліва) та Ігор Гордійчук.



Ігор Гордійчук (крайній праворуч) вітає ліцеїсток. (Фото: Руслан Якобчук)

Сумна доля...

(Закінчення зі стор. 6)

А палац пережив лихоліття громадянської війни, коли були вщент зруйновані подібні будівлі. У радянські часи тут містилися вчительська семінарія, будинок для безпритульних, під час німецької окупації шпиталь для авіаторів, в мирний час – сільськогосподарський та будівельно-економічний технікуми, потім – Музей історії хліборобства, який заснував усе той же невтомний Вадим Мицик.

2006 року палац включили до переліку об'єктів державної туристичної програми „Золота підкова Черкащини“. „Остання його „реконструкція“ стала початком найсумнішої сторінки історії палацу, – розповідає К. Кутівський. – Спершу роботи ніби почалися, а потім усе затихло. Збили оригіналь-

ну штукатурку, входи позамуровували, обшили стіни гіпсокартоном і на цьому все“. Палац не опалюється, щороку дають про себе знати зміни температури та вологости. Тепер будівля в аварійному стані.

Віталій Шуляк, депутат міської ради, юрист, радник міського голови розповідає, що за останні три роки кілька підприємців-інвесторів цікавилися замком, приїжджали, переглядали документацію.

„Наша найперша і головна умова, яка повинна бути дотримана інвестором – збереження історичної цінності унікального палацу“, – наголошує В. Шуляк. – Ми шукаємо можливість його поремонтувати без передання в оренду. Можливо, з'являться європейські компанії, які захочуть просто відновити історичну пам'ятку, адже нащадки славних родин, які доторкнулися до історії палацу, живуть по всьому світу“.

Черкаси

У Кропивницькому...

(Закінчення зі стор. 14)

років, можна сказати, невідлучно просидів у книгарні, віддаючи їй всі свої сили.

19 вересня 1919 року до книгарні увійшов чоловік, який зажадав зачинити книгарню. Виявилось, що денікінці, захопивши Київ, створили Комісію для зібрання військово-історичних матеріалів Визвольної війни від більшови-

ків. Заступник голови Борис Будилевич заявив працівникам української книгарні, що будуть вилучені книжки про козацтво. Б. Будилевич вибрав 118 книжок і наказав спалити. Спалили 40,543 примірники. Українська книгарня у Києві була розгромлена. 1920 року українська книгарня відродилася, поки не була ще раз зачинена більшовиками у 1920-их роках“.

Отака історія української книгарні. У Кропивницькому вона „Є“ і буде!

МАРІЯ ДРИЧ
Ліцензований Продавець
Страховання Життя
MARIA DRICH
Licensed Life Insurance Agent
Ukrainian National Assn., Inc.
2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054
Tel.: 973-292-9800 ext. 3035
e-mail: mdrich@unamember.com

ЕВГЕН
ОСЦІСЛАВСЬКИЙ
Ліцензований продавець
страхування життя
Ukrainian National Assn., Inc.
Tel.: 480-207-7070
e-mail: eugenemaria1968@gmail.com

Помер проф. Володимир Панченко У пам'ять Віри Ке Плавущак

Світлана Орел

КРОПИВНИЦЬКИЙ. – Увечері на Покрову сумна звістка облетіла Україну: помер професор Києво-Могилянської академії, відомий літературознавець, почесний громадянин Кропивницького Володимир Панченко. Для його друзів і близьких ця смерть не була раптовою. Уже більше року тяжка хвороба підточувала його сили. Але він боровся з нею наполегливою працею.

„Володимир Панченко – єдиний літературознавець в Україні, який протягом року видав чотири книги“, – підкреслив проф. Григорій Клочек під час презентації другого видання „Сонячного годинника“, яка відбулася у Кропивницькому трохи менше двох місяців тому.

Уродженець Одещини (село Демидівка Любашівського району), він відразу після закінчення Одеського університету почав торувати дослідницьку стежину, вже у 25 років отримавши наукове звання. Молодим викладачем він приїхав працювати у наше місто – тодішній Кіровоград, і досить швидко став помітною фігурою у його інтелектуальному середовищі.

Він не цурався суспільних проблем, не боявся віддавати свій час громаді. Очолював обласну організацію Спілки письменників, пізніше – місцеву „Просвіту“. На початку 1990-их був обраний по одному з міських округів депутатом Верховної Ради першого скликання незалежної України.

Після закінчення каденції повернувся до викладацької роботи. Через кілька років був запрошений до Києво-Могилянської академії. Увесь цей час не залишав наукову діяльність. Він – один з найгрунтовніших винниченкознавців. Але коло його зацікавлень виходить



Св. п. проф. Володимир Панченко

далеко за межі лише однієї теми. Лише у цьому році він видав книгу, присвячену пам'яті його університетського вчителя Василя Фаценка, показав зріз епохи у „Повісті про Миколу Зерова“, зупинився на багатьох цікавих, невідомих досі моментах у українській літературі минулого століття у „Літературному ландшафті України ХХ ст.“, додав багато нових розповідей у книгу пільгима-читача у новому виданні „Сонячного годинника“.

Буквально за день до смерти у листі до друга, прозаїка Василя Бондаря він написав: „Мої сили вже вичерпуються зовсім. Досадно, що все сталося ой рано. 65 – ще мало... Повернуся ближчим часом двома книжечками про Шевченка і збіркою авторських колонок „Зупинитися і озирнутись“. Гарно мені було на цьому світі. Обнімаю – і нехай Господь простить нам провини наші“.

Громадська діячка і журналістка Віра Ке (Кемпе) Плавущак упокоїлася 23 жовтня в Торонто. Народжена у Самборі в 1927 році В. Плавущак емігрувала в Канаду після Другої світової війни й вступила в резерв Збройних сил Канади.

Громадський провідник, діяч, актор, письменниця, журналіст та ведуча В. Ке Плавущак надихала своєю відданістю українсько-канадській громаді, провідницькими вміннями, чудовим гумором та щирим духом.

„Смерть Віри Ке – велика втрата для нашої громади. Пані Віра залишала посмішки на обличчях всіх, з ким спілкувалася. Її доброзичливість, сердечність та відданість нашій громаді надихають нас усіх. Від імені нашої громади, висловлюю глибокі співчуття родині та багатьом друзям пані Віри. Вічна пам'ять!“, – заявила Президент Конгресу Українців Канади Олександра Хичій.

У 1995 році В. Ке Плавущак отримала Шевченківську медалью –

найвищий ступінь визнання, який надає Конгрес Українців Канади за особливий національний внесок у розвиток та покращення українсько-канадської громади.

В. Ке Плавущак була довголітнім, активним провідником в Українському Національному Об'єднанні, Організації Українок Канади та багатьох інших організаціях. Вона була ведучою на телевізійній програмі „Світогляд“, де виступала з коментарями та провадила кулінарними сегментами, які вчили історії та традиції української культури та кухні. Вона була співзасновницею та архівісткою Канадського клубу етнічних журналістів та авторів, а також оглядачем та редактором газети „Новий Шлях“.

Конгрес Українців Канади висловлює щирі співчуття донькам Віри Ке Плавущак – Уляні Плавущак-Підзамецькій, Тані Плавущак-Стех та всій родині.

Конгрес Українців Канади

Пригадали...

(Закінчення зі стор. 14)

„В жодному разі ми не поїдемо за межі України. Не дадуть приміщення – будемо на якомусь майдані або навіть у полі зберемося!“.

Спочатку Олесь Гончар взяв вступне слово. Головою НРУ обрали Івана Драча. Іван Драч пізніше згадував, що краще було обрати головою Михайла Гориня, у роботі з'їзду взяли участь понад 1,100 делегатів з усіх областей України, Латвії і Литви. Були присутні діячі польської „Солидарності“.

Виступав як гість Леонід Кравчук, тодішній завідувач ідеологічного відділу Центрального комітету Компартії України. Починалося все як Народний Рух України за перебудову, але невдовзі всім ста-

ло зрозуміло, що це Народний Рух України за Незалежність“.

Найбільшою перемогою НРУ було, коли народ обрав до Верховної Ради 140 незалежних народних депутатів. НРУ виконав свою унікальну історичну роль, але потім розколовся й розпався, що стало дуже прикритим для всіх патріотів.

З нагоди 30-річчя НРУ у Центральному державному архіві громадських об'єднань України відкрилася виставка „Народний Рух України: від громадської ініціативи до політичної сили“, на якій вперше демонструються документи НРУ, матеріали Установчого з'їзду. Виставку підготували спільно Центрального державного архіву громадських об'єднань України та Центрального державного кінофотоархіву України ім. Григорія Пшеничного.



Oblast Memorials

PO Box 746, Chester, NY 10918
845-469-4247 E-mail: oblast@optonline.net

ОБСЛУГОВУЄ УКРАЇНСЬКУ ГРОМАДУ В NY/NJ/СТ/РА
З ВИРОБОМ ЗНАМЕНИТИХ

~ ПAM'ЯТНИКІВ ~ МАВЗОЛЕЇВ

НА ВАШЕ БАЖАННЯ МОЖЕМО ЗУСТРІТИСЯ З ВАМИ
У ВАШОМУ ДОМІ, ЩОБ ОБГОВОРТИ ВАШ ПРОЄКТ.



VARSHAVSKY MONUMENTS

862-812-7086
E-mail: VarshavskyMonuments@gmail.com

ПAM'ЯТНИКИ — МАВЗОЛЕЇ

Великий вибір граніту
Індивідуальний дизайн
Гравірування на граніті
Керамічні фотографії на пам'ятники

Замовлення, виготовлення і встановлення в штатах NJ/NY/PA

LYTWYN & LYTWYN

UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
Theodore M. Lytwyn, Manager
NJ Lic. No. 3212

AIR CONDITIONED ROOMS
Обслуга ЩИРА і СЕРДЕЧНА
Our services are available
anywhere in New Jersey.

Також займаємося похоронами
на цвинтарі в С. Бавнд Бруку
і перенесенням тлінних останків
з різних країн світу.

UNION FUNERAL HOME
1600 Stuyvesant Ave (corner of Stanley Terr.)
UNION, NJ 07083
908-964-4222 • 973-375-5555
www.unionfuneralhome.com

ПЕТРО ЯРЕМА

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Займається похоронами
в **BRONX, BROOKLYN,
NEW YORK** і околицях

ДАНИЛО БУЗЕТА – директор
Родина **ДМИТРИК**

Peter Jarema Funeral Home, Inc.
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N. Y. 10009
(212) 674-2568

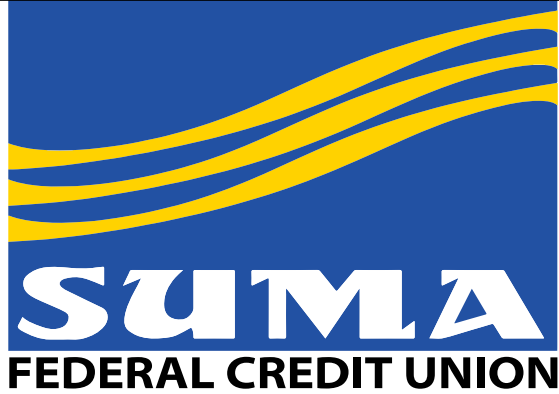
KULINSKI MEMORIALS

809 SOUTH MAIN STREET • MANVILLE, NJ 08835

TEL. 908-722-3130 FAX 908-253-0027
TOLL FREE 800-458-5467 kulinskimemorials@msn.com



- Служить українській громаді понад 60 років
- Понад 40 колорів граніту до вибору
- Гравюри на замовлення
- Консультації вдома за домовленням
- Обслуговує клієнтів у трьох штатах (NJ, NY, PA)
- 5 хвилин від С. Бавнд-Бруку, Н, Дж.



ОТРИМАЙТЕ ПІДТВЕРДЖЕННЯ СЬОГОДНІ!

It's the Season

ДЛЯ

ОТРИМАННЯ КРЕДИТУ НА МАШИНУ!

НИЗЬКИЙ ВІДСОТОК

1.99%
APR*

ДО 48 МІСЯЦІВ

100%
фінансування
для
кваліфікованих
позичальників

 Like us on
Facebook

* APR = Annual Percentage Rate. This is not a guarantee of credit. An application and approval is required. All loan rates are based upon member's credit worthiness at time of application and the term of the loan. Your rate may be higher and rates are subject to change without notice. Used vehicle loans are based on the age of the vehicle and term of the loan. Visit us at www.sumafcu.org or call the credit union for current rates.

** 100% Financing applies to credit scores of 660 or higher. Financing does not include sales tax, tags, destination charges, etc. Call the credit union for more information.

SUMAFCU NMLS# 527694



НАШІ ФІЛІЇ ЗРУЧНО РОЗТАШОВАНІ ДЛЯ ВАШИХ ПОСЛУГ

Main Office

125 Corporate Blvd.
Yonkers, NY 10701
Phone: 914-220-4900, Option 0
Fax: 914-220-4090

Yonkers Branch

Ukrainian Youth Center
301 Palisade Ave.
Yonkers, NY 10703
Phone: 914-220-4900, Option 7
Fax: 914-965-1936

Spring Valley Branch

Ukrainian Hall
16 Twin Ave.
Spring Valley, NY 10977
Phone: 845-356-0087
Fax: 845-356-5335

Stamford Branch

Ukrainian Research Center
39 Clovelly Rd.
Stamford, CT 06902
Phone: 203-969-0498
Fax: 203-316-8246

New Haven Branch

Ukrainian Heritage Center
555 George St.
New Haven, CT 06511
Phone: 203-785-8805
Fax: 203-785-8677

ПОДАЙТЕ АПЛІКАЦІЇ У ФІЛІЯХ SUMA FCU АБО ОНЛАЙН WWW.SUMAFCU.ORG